

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 5

II Legislatura

Any 1984 (segon període)

Presidència
del Molt Honorable Sr. Miquel Coll
i Alentorn

Sessió Plenària núm. 7,
tinguda dimarts 25 de setembre de 1984

Sessió Plenària núm. 8,

Primera reunió,
tinguda dimarts 25 de setembre de 1984

SUMARI

Sessió plenària núm. 7

*La sessió s'obre a tres quarts i dos minuts d'onze del matí. Atès el caràcter secret d'aquesta, no se'n fa la transcripció. S'hi debat el primer punt de l'ordre del dia: **Dictamen de la Comissió de Govern Interior sobre el projecte de pressupost del Síndic de Greuges per al 1984**. El Ple del Parlament resol d'aprovar el dit pressupost i d'incorporar-lo al pressupost de la Generalitat per al 1984 (p. 75).*

*Tot seguit es passa a tractar del segon i darrer punt de l'ordre del dia: **Dictamen de la Comissió de Govern Interior sobre una modificació del pressupost del Parlament per al 1984**. El Ple resol d'incorporar en el dit pressupost un concepte nou amb el títol «Indemnització I. Srs. Diputats per a l'exercici de la seva funció» (77).*

La sessió s'aixeca a tres quarts i dotze minuts d'onze del matí.

Sessió Plenària núm. 8

La sessió s'obre a les onze i onze minuts del matí.

*El President de la Generalitat de Catalunya, M. H. Sr. Jordi Pujol, inicia el **debat general sobre l'acció política i de Govern**, d'acord*

amb el que disposa l'article 119 del Reglament del Parlament (p. 78).

Primer de tot, el M. H. Sr. President de la Generalitat recorda a les I. Sres. Diputades i als I. Srs. Diputats les línies generals del darrer discurs que pronuncià a la Cambra arran del debat d'investidura (p. 78); segonament, tracta de la crisi (p. 78) i de les vies per a superar-la (p. 79), i elogia la capacitat de creativitat de la societat civil catalana (p. 80).

En tercer lloc, tracta de l'abast que té el reconeixement públic del caràcter nacional del poble català (p. 81) i, a continuació, parla del dolor existent en la nostra societat (p. 82), de l'aplicació de l'Estatut de Catalunya (p. 83), del finançament de l'autonomia catalana, de la LOFCA (p. 84), del Fons de Compensació Interterritorial (p. 85) i d'una proposta de finançament autonòmic que farà la Generalitat a l'Estat central (p. 86).

Finalment, tracta de l'atur (p. 87), del jovent desenfeinat (p. 88), de la potenciació del coneixement de llengües estrangeres entre els infants catalans (p. 90), de la introducció de noves tècniques en el camp de l'ensenyament (p. 90), de la formació professional d'adults (p. 90), de la promoció de la investigació (p. 90), dels projectes que té la Conselleria de Cultura (p. 90), del reforçament de l'acció de formació i d'estímul de les empreses (p. 90), dels futurs Jocs Olímpics (p. 90), de l'obertura de Catalunya al món, de la informatització dels jutjats (p. 90), de l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat de Catalunya (p. 90), de la futura creació d'un Institut d'Estudis Autonòmics (p. 91) i de la voluntat que té Catalunya d'integrar-se en les directrius de la nova societat (p. 91).

La sessió se suspèn a la una i nou minuts del migdia.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 7

secreta)

La sessió s'obre a tres quarts i dos minuts d'onze del matí. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i l'Oidor de Comptes, Sr. Portabella.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat dels H. Srs. Consellers de Governació, d'Ensenyament, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

Ordre del dia

1. Dictamen de la Comissió de Govern Interior sobre el Projecte de pressupost del Síndic de Greuges per al 1984. (Sessió secreta).

2. Dictamen de la Comissió de Govern Interior sobre una modificació del pressupost del Parlament per al 1984. (Sessió

D'acord amb l'article 59 del Reglament del Parlament, aquesta sessió té el caràcter de secreta i, d'acord amb l'article 60.3, només se'n publiquen els acords adoptats, els quals es transcriuen tot seguit.

Projecte de Pressupost del Síndic de Greuges per al 1984

El Ple del Parlament debat el Dictamen de la Comissió de Govern Interior relatiu al Projecte de Pressupost del Síndic de Greuges per al 1984 i adopta l'acord següent:

«S'aprova el Pressupost del Síndic de Greuges per al 1984 per un import de 28.023.121 pessetes, d'acord amb el desglossament adjunt. Aquest pressupost ha d'ésser incorporat com a Servei 01/02 a la Secció "Parlament de Catalunya" del Pressupost de la Generalitat per al 1984.»

PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA-Detall-P.1.**Any: 1984**

Departament o Secció		Direcció General, Servei o Organisme		Número orgànic	
PARLAMENT DE CATALUNYA		SÍNDIC DE GREUGES		01/02	
APLICACIÓ		EXPLICACIÓ DE LA DESPESA	Total per conceptes	Total per articles i capítols	
Econòmica	Funcional				
CAPÍTOL I — Despeses de personal					
Article 11. Retribucions bàsiques					
111	Alts càrrecs: — Síndic de Greuges	2.835.973			
	— Adjunt al Síndic	1.011.255			
	— Secretari General	857.325	4.704.553		4.704.553
Article 12. Retribucions complementàries					
127	Hores extraordinàries		100.000		100.000
Article 14. Complement familiar					
141	Complement familiar		30.000		30.000
Article 17. Personal eventual, contractat i d'altres					
172	Personal contractat: — 3 Assessors d'àrea	2.043.053			
	— 2 Assessors Tècnics	791.294			
	— 4 Administratius	2.527.240			
	— 1 Xofer	347.932			
	— 1 Uixer	259.049	5.968.568		
173	Altres personal		200.000		6.168.568
Article 18. Assegurances socials					
181	Règim de la Seguretat Social		1.800.000		1.800.000
TOTAL CAPÍTOL I					12.803.121

CAPÍTOL II — Compra de béns corrents
Article 21. Dotació ordinària per a despeses d'oficina

211	Dotació ordinària per a despeses d'oficina	500.000	
212	Subscripcions	50.000	550.000

Article 22. Despeses d'immobles

221	Lloguers	1.550.000	
222	Conservació i reparacions ordinàries	100.000	
223	Neteja, calefacció, ventilació, enllumenat, aigua, assegurances i altres despeses d'immoble	500.000	2.150.000

Article 23. Transports i comunicacions

233	Carburant i altres despeses de vehicles	100.000	
234	Comunicacions	200.000	300.000

Article 24. Dietes, locomoció i trasllats

241	Dietes, locomoció i trasllats	150.000	
-----	-------------------------------	---------	--

Article 25. Despeses especials per al funcionament dels serveis

252	Publicacions, treballs, relacions públiques i altres activitats	150.000	
256	Despeses menors	50.000	
257	Servei informàtic	150.000	
258	Vestuari	70.000	570.000

Article 26. Conservació i reparació d'inversions

261	Conservació de maquinària i equip	50.000	50.000
-----	-----------------------------------	--------	--------

Article 27. Mobiliari, equip d'oficina i altre material inventariable per a serveis ja existents, inclosa la conservació i reparació

271	Atencions dels serveis	100.000	100.000
-----	------------------------	---------	---------

Article 29. Dotacions per a serveis nous

291	Despeses imprevistes	100.000	100.000
-----	----------------------	---------	---------

TOTAL CAPÍTOL II		3.820.000
------------------	--	-----------

CAPÍTOL VI — Inversions reals
Articles 61 i 62. Programes

611	Programa d'adquisició de mobiliari (primera fase)	6.650.000	
612	Programa d'adquisició de maquinària i equip	2.750.000	
621	Obres de condicionament del local	2.000.000	11.400.000

TOTAL CAPÍTOL VI		11.400.000
------------------	--	------------

TOTAL CAPÍTOL I	12.803.121	
TOTAL CAPÍTOL II	3.820.000	
TOTAL CAPÍTOL VI	11.400.000	

**Modificació del Pressupost del Parlament de Catalunya
per al 1984**

El Ple del Parlament debat el Dictamen de la Comissió de Govern Interior sobre una modificació del Pressupost del Parlament de Catalunya per al 1984 i adopta l'acord següent:

«Es modifica el Pressupost del Parlament de Catalunya per

al 1984, aprovat pel Ple de la Cambra en sessió tinguda el dia 28 de febrer de 1984, incorporant-hi un concepte nou en el Capítol II, article 24, concepte 242, amb el títol “Indemnització I. Srs. Diputats per a l'exercici de la seva funció”, amb una consignació de 30.240.000 pessetes, import que es reduïx del concepte 111, “Assignacions I. Srs. Diputats”».

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 8

La sessió s'obre a les onze i onze minuts del matí. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i el Lletrat Sr. Ferret.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

Ordre del dia

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu.

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió. Com saben els Il·lustres membres d'aquesta Cambra per la convocatòria, aquesta sessió té un punt únic, que és el debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu, d'acord amb l'article 119 i connexos.

Per tant, prego al Molt Honorable senyor President de la Generalitat que tingui la bondat de fer la seva exposició.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Molt Honorable senyor President, senyores i senyors Diputats, fa poc, fa encara no quatre mesos i amb l'estiu entremig, vaig pronunciar aquí mateix el discurs d'investidura, seguit d'un extens debat. Crec que no tindria sentit que ara el repetís. Si ho fes, podria matisar coses, en podria afegir algunes altres, però el discurs, bàsicament, seria aquell mateix. De tota manera, i a tall de recordança, faré una molt breu repassada de les línies programàtiques del Govern de la Generalitat.

En primer lloc, consolidació de l'autonomia, aplicació de l'Estatut, creació d'una Administració autònoma. En segon lloc, una política intensa de creació d'infraestructures: carreteres, ponts, transports, etcètera. I, en tercer lloc, creació d'equipaments socials al servei d'una política de benestar social. Tant una cosa com l'altra fetes amb el criteri d'atendre les necessitats reals, i amb voluntat d'equilibrar el país, tant socialment com geogràficament. En el camp econòmic, estimular la inversió pública directament, és a dir, des de la mateixa Generalitat, i indirectament, és a dir, facilitant i provocant la d'altres organismes públics o bé la dels privats. I donar tot el suport possible a les empreses, que són els principals motors de creació de riquesa i de treball. Atenció als aturats —especialment als qui ja no tenen subsidi— i als joves, mitjançant plans d'ocupació, col·laboracions amb l'INEM, foment del cooperativisme, creació, sempre que es pugui, de llocs de treball des de la mateixa Generalitat, etcètera. En general, donar suport a la nostra societat civil, a fi que pugui desplegar tot el seu potencial de creativitat; això, molt especialment, respon a la nostra filosofia política. Política de normalització lingüística, amb voluntat d'aconseguir una recuperació del català, en el marc d'un clima d'acceptació voluntària i de convivència; política d'infraestructura cultural, i d'estímul i impuls de les iniciatives culturals, feta sense dirigisme. I orientar la societat catalana en un sentit d'obertura cultural i intel·lectual, econòmica i política.

Aquest programa, que en una part considerable —com a

vostès els consta— és continuació del nostre programa de la legislatura anterior, ha tingut ja el seu inici d'aplicació també en aquesta legislatura. Però jo no voldria avui allargar-me més sobre això, perquè vull aprofitar la circumstància que el debat dels dies 29 i 30 de maig és molt recent per donar al meu discurs una orientació diferent de l'habitual, una orientació menys immediatista i més, diguem-ne, de fons.

Estic segur que vostès trobaran a faltar moltes coses —i, fins i tot, coses importants— en el discurs d'avui. Sempre passa en discursos així, que, d'una banda, es fan molt i molt llargs, però, de l'altra, sempre hi ha alguna cosa que et deixes en el tinter; sempre passa en aquests discursos, però avui passarà més. Els prego que de cara al seu judici, i de cara al debat, vostès tinguin presents també els discursos del 29 i 30 de maig, que continuen essent vàlids. En tot cas, vostès demà podran portar el debat cap on creguin convenient i jo procuraré respondre als seus plantejaments.

Dit això, vull recordar que un dels temes dominants dels nostres discursos durant els darrers anys —dels de tots nosaltres— ha estat la crisi, com és lògic. Això també marcarà el meu discurs d'avui, però voldria que fos d'una altra manera de com és habitualment.

La crisi ha estat descrita pel dret i pel revés, ha estat quantificada, ha estat analitzada, ha estat radiografiada, ha estat estudiada des de tots els angles. En el nostre cas concret sabem que tenim 431.272 aturats, sabem que sectors importants del nostre teixit industrial estan molt destruïts, que una part considerable del nostre empresariat ha quedat greument tocat i més coses d'aquestes. Les sabem, i després m'hi referiré amb més detall. Però crec que, avui, per parlar d'això hauríem de mirar —vostès i jo— de trobar un llenguatge diferent de l'habitual, un nou enfocament. Si no trobem aquest nou enfocament, crec que no resoldrem els nostres problemes.

Entendran fàcilment el que els vull dir amb un exemple: des de fa uns anys es diu, amb raó, que si l'atenció principal de la política sanitària es posa en la malaltia i en la seva curació, el progrés sanitari serà limitat. És diu, amb raó, que el centre d'atenció ha de ser la promoció de la salut. Doncs bé, parlar de l'atur és com parlar de la malaltia: sovint és el problema més urgent, més dramàtic, més prioritari. És evident que curar el malalt, que salvar la vida del malalt és la cosa més important de totes. Però, repeteixo, si, conceptualment, la malaltia és el centre de la reflexió i de la política sanitàries, el progrés serà reduït, el progrés sanitari serà reduït. De la mateixa manera ens hem d'ocupar de l'atur, i molt. Més que de l'atur ens hem d'ocupar sobretot dels aturats, però, sobretot, hem de parlar de foment, és a dir, de promoció, de noves iniciatives, d'innovació, de canvi econòmic i tecnològic.

Aquest ja va ser el llenguatge del meu discurs d'investidura. Deia, textualment: «No superarem la crisi econòmica sense innovació i sense modernització, ni mantindrem un bon nivell de desenvolupament econòmic i social i no defensarem bé la nostra identitat com a poble si no som un poble modern». Pensem —per parlar només del camp econòmic— que en la dècada dels noranta la producció de béns i de riqueses serà molt alta i feta amb menys esforç que no pas ara. Una part important d'aquests béns seran nous productes, avui poc o gens coneguts, i hauran aparegut noves activitats, moltes d'elles en el camp de l'anomenada 'economia postindustrial' o del camp

dels serveis socials. Serà una societat nova, complexa i més sofisticada que la d'avui. Haurà estat un canvi important i positiu. I, sempre que hi ha canvis importants, només els qui saben adaptar-se, els qui saben ells també canviar, mantenen les seves posicions o en guanyen. Aquest és el gran repte de la nostra societat.»

Deia això, fa quatre mesos, i ara hi torno. I miro de fer-ho des d'un esquema mental i ideològic que, evidentment, no és el que ha estat de moda entre tots nosaltres durant els darrers vint anys —entre tots nosaltres, poc o molt—, i que crec —i permetin-me que ho digui tan modestament com sàpiga— que està superat, sinó des d'un intent de síntesi de valors nous i antics.

En tot cas i repeteixo, amb la modèstia que ja he dit, vull demanar als pensadors, als intel·lectuals del nostre país que es plantegin la necessitat que tenim d'una nova ideologia de progrés, d'una nova ideologia que permeti no solament una lúcida visió del canvi que hi està havent, sinó que també sigui capaç de generar entusiasme i energia.

Som en temps de crisi, però de cara al futur, crec —jo crec—, que podem ser optimistes. Per què? Es va produint un canvi profundíssim, es va produint gradualment. Anem cap a una situació on, com deia fa un moment, es produirà molt més amb molt menys esforç. Podrem, per tant, repartir molt més. En general, la vida podrà ser viscuda sense tants condicionaments; l'home, en general, es podrà realitzar més que no pas ara. Crec que això serà així perquè hi ha moltes tecnologies noves que estan començant a donar fruit, perquè estem a l'inici de canvis revolucionaris i positius en el camp de l'energia, dels nous materials, de les millors agrícoles, de la biotecnologia, de l'espai, de la informació i de la comunicació, etcètera.

Òbviament, jo no sóc ni tan pretensions —no tinc la pretensió—, ni tan repetitiu, ni imitatiu, ni tampoc tan irrealista, no sóc tan utòpic per pensar que Catalunya serà a primera fila d'aquests camps, en cap o en quasi cap d'aquests camps i d'aquests canvis, però tots ells incidiran a Catalunya i en forma positiva, molt positiva.

D'altra banda, en el món hi ha un gradual retorn de la confiança. Confiança vol dir inversions, vol dir iniciatives, vol dir progrés. És molt possible, és probable, que tot això arribi fins a nosaltres.

Ens movem, per tant, en un context esperançador, però esperançador vol dir que fins ben bé fins d'aquí a cinc o sis anys no haurem entrat de ple en la nova etapa i en les seves positives conseqüències d'ordre social, laboral i econòmic. Per això insistia tant, el 29 de maig, que mentrestant hem d'actuar sobre els efectes negatius que durant aquest temps la crisi continuarà produint en moltes persones, per exemple, en els aturats, sobretot els qui no tenen subsidi.

Aquest era un advertiment. Però encara n'he de fer un altre, que és que el fet que el món s'orienti cap a una nova etapa de progrés no significa que sigui segur que nosaltres en participarem plenament: això ja dependrà de nosaltres. Dependrà de l'estat actual del nostre país, de les seves possibilitats humanes i materials, de les seves possibilitats socials i institucionals. Dependrà que el nostre encaix en el conjunt de l'Estat i d'Europa sigui positiu. Dependrà de la capacitat que Catalunya tingui de mobilitzar totes les seves energies i d'aplicar-les en la bona direcció.

És d'això del que jo els convido a parlar. Els convido a parlar més de foment, d'innovació, de noves iniciatives, que de crisi, amb mentalitat de futur i d'assumpció del gran canvi que s'està produint. Però abans hem de veure quina és la nostra realitat, hem de veure què som i amb què comptem. Per començar, què som en el camp econòmic? Quina és la nostra situació en el camp econòmic? Primer de tot, cal dir que durant els anys seixanta i setanta Catalunya va fer un gran esforç d'aprofitament d'una conjuntura mundial favorable, que es va traduir en un gran creixement. Creixement demogràfic, això per començar. Però no hi hauria hagut, òbviament, creixement demogràfic per immigració sense creixement econòmic. Creixement, per tant, de la renda per càpita i de la renda global. I, això, acompanyat d'una gran diversificació de la producció industrial: Catalunya va deixar de ser un país predominantment tèxtil.

Hi hagué també un intent, a través d'aquesta diversificació, d'implantar a Catalunya el que en el llenguatge de l'època es deia «les indústries punta». De fet, durant aquells quinze anys Catalunya no va perdre terreny ni en el conjunt d'Espanya —malgrat les preferències de la inversió estatal cap a altres zones— ni en el conjunt d'Europa. Va fer una evolució en més d'un aspecte similar, posem per cas, a la de Lombardia o la de Flandes; això sí, sempre per sota de l'evolució que varen tenir aquestes regions, però, evidentment, molt millor que algunes antigues regions industrials angleses i franceses. Naturalment sempre Catalunya arrossegà alguns greus handicaps: el de la manca de matèries primeres, el de la relativa mancança de grans empreses i el de la gran insuficiència del seu sistema financer propi. I just és recordar que durant aquest període hi hagué alguns intents importants d'esmenar parcialment algunes d'aquestes mancances: la bancària, la de les grans empreses, la de determinades infraestructures. Intents, com és sabut, malauradament no reeixits en bona part.

En resum, es pot dir que Catalunya fou, durant ben bé vint anys, la zona d'Espanya que va jugar més a fons la carta del creixement. Fou, fins i tot, la principal locomotora del creixement econòmic espanyol.

Un país així estava especialment exposat als perills de la crisi econòmica iniciada l'any 73. De fet, la crisi —jo n'he parlat diversos cops des d'aquesta mateixa tribuna— ha afectat sobretot els països desenvolupats, i, dintre d'aquests, més especialment aquells amb un percentatge alt d'activitat industrial.

D'altra banda, hi havia encara molta fragilitat en la nova economia catalana que s'havia anat creant des de finals dels anys cinquanta. Per aquests i per alguns altres motius la crisi ha estat especialment forta, especialment dura a Catalunya. Se n'està sortint o no, de la crisi? O, més exactament, sobretot, com ens haurà deixat la crisi quan s'acabi? Quan la riuada de la crisi reculi, trobarem una economia catalana destrossada o relativament ben consolidada? Sabem que hi ha hagut —no n'hi ha dubte, d'això—, pèrdues irreparables: la considerable recuperació bancària s'ha tornat a perdre quasi tota, algunes empreses grosses han trontollat i, en general, la destrucció d'empreses ha estat molt gran. Ho és encara. Sectors molt considerables del nostre empresariat han quedat molt greument tocats, la creativitat i l'audàcia d'alguns sectors econòmics i socials, que havia estat considerable, s'han vist molt frenades i no és segur que la força de les nostres corporacions no hagi quedat també afectada. La crisi ha estat greu, dramàtica en molts casos. La

xifra d'aturats parla per ella mateixa, recordin-la: més de 430.000. Això significa que tota la societat, de dalt a baix, ha estat brutalment sacsejada. I, tanmateix, això sol no és tot el panorama que es beslluma ara que, com deia, les aigües reculen. Fa tot l'efecte, em fa a mi almenys tot l'efecte, que el futur té també caires més positius.

En primer lloc, hi ha el fet que el progrés que en molts aspectes es va produir durant els vint anys precedents no tot s'ha perdut, de bon tros. Continuem beneficiant-nos de la diversificació industrial i, en general, de la diversificació econòmica que durant aquells anys es va produir. El tèxtil és àmpliament superat per la metallúrgia i la química; el turisme va fer una irrupció espectacular, que després no ha minvat: som la primera regió turística d'Europa per nombre de turistes. I si bé en general aquells —aquells anys— no foren bons anys per a l'agricultura, algunes zones del país varen fer una decisiva transformació, d'una manera especial les comarques de Lleida, transformació que ara continua. Ahir mateix, la premsa parlava d'un estudi econòmic acabat d'aparèixer en el qual es veu que el progrés de l'economia i, sobretot, de la ramaderia catalanes durant els últims vint anys ha estat, en comparació amb el de la resta d'Espanya, molt, molt important.

Més encara: disposem, com a grans elements d'infraestructura, de dos ports actius, el de Barcelona i el de Tarragona, que s'han expansionat notablement; d'unes comunicacions en conjunt bones i que ara s'estan millorant, i d'una notable xarxa d'autopistes que ha jugat i que juga avui un paper molt positiu en l'economia catalana. Autopistes que —i això s'ha de subratllar perquè és indicador de creativitat econòmica— foren bàsicament fetes per la iniciativa privada.

Hem conservat més coses, afortunadament hem conservat més coses. Hem conservat tota una sèrie d'iniciatives innovadores que continuen; també continuen les escoles de formació empresarial; molts serveis d'estudis i de projecció, etcètera, i, òbviament —malgrat la crisi—, continuen moltes, moltíssimes empreses. La densitat empresarial catalana continua essent la més alta d'Espanya, i la vocació empresarial també. Això, malgrat la crisi, i que ha afectat fins i tot psicològicament sectors importants de la nostra població, i malgrat que Catalunya, en bona part, ja ha fet la seva reconversió industrial. I l'ha feta amb molts aspectes negatius, amb un cost altíssim. Amb un cost empresarial alt, amb un cost en patrimonis alt, amb un cost en llocs de treball molt alt. Cost que ha estat poc mitigat per l'ajut de l'Administració central, i que la Generalitat no ha pogut tampoc pal·liar prou.

La reconversió industrial catalana en bona part ha estat —com reconeix el Ministre Boyer— una reconversió salvatge, una reconversió sense ajut, diguem-ne una reconversió sense xarxa de seguretat. Per això, ha estat tan dura, i aquesta és la part dolenta de la medalla; la bona és que en bona part s'ha fet, quan d'altres i amb molts d'altres indrets no s'ha fet, i com a conseqüència, la competitivitat i la viabilitat de la nostra indústria en general han millorat sensiblement.

Deixin-me afegir-hi ara un altre fet positiu, possible gràcies a la llarga tradició industrial i empresarial de Catalunya, i possible gràcies també al creixement i a la transformació dels anys seixanta i setanta. Avui Catalunya té possibilitats de ser un país receptor de tecnologia i de capitals estrangers, gràcies, entre altres coses, al fet que hi ha a casa nostra empreses capaces de

servir de camp d'aterratge. Vull dir que òbviament hi ha un entorn positiu, però, a més, hi ha empreses concretes amb capacitat tècnica, amb elements personals i de direcció i amb quota de mercat suficients per a atraure l'interès de les empreses estrangeres, i fan possible —aquestes empreses— que Catalunya, que habitualment és força oblidada per la política industrial del Govern central, pugui competir amb altres indrets d'Espanya a l'hora d'intentar captar capital i tecnologia de fora. I espero que ningú no s'escandalitzarà si dic que el Govern de la Generalitat ara i sempre ha procurat —i procurarà— que el màxim possible d'empreses estrangeres s'estableixin a Catalunya. La moda de denigrar els capitals i la tecnologia estrangers ja ha passat. La duresa de la crisi, la duresa de l'atur i de la competència internacional, sense dubte hi han contribuït decisivament.

Si a tot això afegim un turisme molt desenvolupat i amb empena i una agricultura que en conjunt millora, tindrem una imatge no pas exultant de Catalunya, gens ni mica, encara que no fos pel record de tot el que s'ha perdut i encara que no fos, també, pels 431.272 aturats. No tindrem una imatge exultant de Catalunya, però sí una imatge que ofereix base per confiar en la seva capacitat de redreçament.

Bé, aquest és, aquest ha estat l'aspecte econòmic del país. Mirem els altres. Mirem, concretament, un altre aspecte, el del teixit social, o, com ara se sol dir, el de la societat civil catalana.

La societat civil sempre ha estat un punt fort de la nostra societat. Darrerament s'ha posat molt de moda parlar-ne; per a mi, i per al Govern que presideixo, això és una satisfacció perquè de sempre li hem concedit una gran importància, una importància cabdal.

Hem jugat la carta de la societat civil per raons polítiques —com ja he dit abans, la nostra filosofia política personalista i no dirigista ens porta a jugar aquesta carta— i també per raons catalanes. Per raons catalanes perquè Catalunya, per carència, o ara per insuficiència de poder polític, necessita imperiosament un eficaç i productiu funcionament d'una societat civil forta. Vostès coneixen un vell lema meu: «Fer país». «Fer país» volia dir aleshores i vol dir avui enfortir la societat civil i fer-la apta per a una acció vigorosa i constructiva.

La societat civil continua essent una peça clau de Catalunya. És operativa, és creadora, té iniciativa. És realment popular, són només uns extractes de la societat que es mouen, és realment popular, és multiforme, és plural. I és també convivencial i oberta. És potser, és probablement el millor capital de Catalunya. Però en el moment del restabliment de la democràcia, de l'autonomia, l'objectiu i l'esperança eren poder coronar la construcció de Catalunya amb una rematada política i institucional de prou entitat. La societat civil posa els fonaments; la societat civil aixeca les parets, però el tancament, la clau de volta que tanca i que fa que hi hagi un sostre, que hi hagi una casa ben acabada i que garanteixi l'habitabilitat, només el dona les institucions i les estructures polítiques. Això només ho dona la societat política. Després els diré si al meu entendre hem avançat prou en la construcció de la societat política; ara només els diré que la societat civil, per forta que sigui, al capdavall és insuficient.

Em crec amb una certa autoritat per dir això, que és insuficient al capdavall, perquè, com els deia, sempre —políticament,

socialment i nacionalment—, he jugat aquesta carta; també quan de la societat civil no en parlava ningú. Per tant, ara que està de moda parlar-ne, vull advertir que, tot i ser forta —forta si la comparem amb l'espanyola, però també forta a escala europea—, la societat civil catalana té greus insuficiències, que poden incrementar-se en el futur, en part per desmobilització i cansament i en part perquè la societat civil, sense el suport de la societat política, tard o d'hora queda curta. Tard o d'hora es fa evident que una societat civil sense cobertura política és, en certs aspectes, indefensa.

Per tant, Déu faci que sapiguem conservar la força i la creativitat de la nostra societat civil, però siguem conscients que cal completar-la amb institucions polítiques sòlides i fortes.

En l'aspecte nacional, d'entrada he de dir que durant els darrers anys hi ha hagut un progrés indiscutible: la Generalitat ha estat restablerta; la Constitució i l'Estatut garanteixen tota una sèrie de drets polítics, culturals i lingüístics; això està facilitant el reforçament cultural i la recuperació lingüística de Catalunya. D'altra banda, el reconeixement públic —a Catalunya mateix i a fora, en el conjunt de l'Estat— del caràcter nacional del nostre poble s'ha anat estenent.

A tot això, hi hem d'afegir un fet de la màxima importància: tot això s'ha fet sense que hi hagués fractura en la comunitat catalana. «Catalunya, un sol poble» no era només un eslògan, ha estat i és quelcom més, molt més que un eslògan. És una necessitat elemental, bàsica, la més important de totes. Hi ha hagut moments que va semblar que això no seria realitat, que la comunitat catalana podia trencar-se per qüestions lingüístiques, socials o polítiques. No ha estat així; sobretot no ha estat així perquè el poble català, el poble de tots els homes i dones que viuen i treballen a Catalunya amb voluntat de permanència, ha optat clarament, claríssimament, per la convivència i per l'esforçada i gradual reconquesta de la nostra cohesió com a poble.

Pensem que, d'una banda, hi ha hagut el fet immigratori, tan massiu i produït de manera tan desordenada i en condicions tan desfavorables des del punt de vista català, i, òbviament, també des del punt de vista de la mateixa immigració. De l'altra, hi ha hagut un creixement molt fort, però en molts aspectes anàrquic i poc solidari, de tota la nostra societat durant ben bé quinze anys. I tot això s'ha produït en una situació de manca d'instruments adequats de direcció col·lectiva, de direcció capaç d'endegar l'evolució en certs sentits, l'explosió que es produïa en el país. I, a més, tot això ha anat seguit després d'una crisi molt forta, que destruïa algunes primeres imatges engrescadores, algunes fàcils il·lusions, i ha creat forçosament una situació d'insuficient vertebració en el conjunt del país, que és el que ara hem d'anar superant amb grans dosis de comprensió i de solidaritat afectiva i amb una visió del sentit històric que això té. El futur de Catalunya, d'aquest poble, d'aquest nostre poble mil·lenari, depèn d'això, ara, més que de cap altre fet.

La confiança que tinc en les nostres possibilitats de futur neix, sobretot, d'això. Sense salvar la cohesió i la unitat del nostre poble, no podríem aspirar absolutament a res. D'altra banda, que hàgim estat capaços en moments, com he dit, ben difícils i en una situació complexa com era la nostra d'evitar enfrontaments i ruptures, que hàgim estat capaços, més encara, de donar en molts aspectes un exemple de capacitat de convi-

vència —perquè s'ha donat—, tot això posa de manifest una especial qualitat del nostre poble. Un poble que és capaç de resoldre bé un problema tan delicat com aquest, i en les condicions que ho ha hagut de fer, és un poble que pot ser ambiciós, l'ambició li és permesa. Només podia reeixir així un poble amb autèntic pes específic; un poble, per tant, amb reals possibilitats en tots els ordres.

Amb tot, tot això que he dit, tot això està presidit encara per la precarietat. Precarietat de la recuperació lingüística; precarietat en la pràctica del reconeixement de Catalunya com un poble ben diferenciat; precarietat —em pregunto també— en la qüestió comunitària? Podria haver-n'hi encara, tot i que en aquest punt jo sóc especialment optimista i, sobretot, estic especialment agraït a tots els ciutadans de Catalunya. Precarietat —em pregunto també— institucional? Precarietat de l'Estatut?

En aquest punt em sento més preocupat; no els ho puc negar. I comprendran que m'hi senti quan després els parli del moment actual de la política autonòmica i de l'Estatut, oïmés si recorden el que abans els he dit: que un país, per més que tingui una bona societat civil, si està mancat d'adequades institucions polítiques és un país coix.

Podríem analitzar Catalunya des d'altres angles: per exemple, des del viure quotidià: el dels transports col·lectius, el de les escoles, el de la sanitat, el de l'esport, el del lleure... També el del dolor.

Sobre això es poden fer dos judicis ben diferents, segons que es mirin les necessitats no cobertes encara o que es miri el nivell de molts països europeus, o bé que es miri l'esforç que les institucions —Generalitat i ajuntaments, sobretot—, estan fent. És un gran esforç; un gran esforç.

Durant els darrers deu anys hi ha hagut un canvi formidable, però encara s'ha de fer molt; els dèficits que es varen acumular durant els anys del gran creixement econòmic, que fou desordenat, com ja he dit, no es poden eixugar en uns pocs anys. I menys encara si, com després veurem, la política d'inversions a Espanya no es fa d'acord amb les necessitats que hi ha en un determinat territori, sinó amb criteris —en el fons, polítics— poc sensibles als problemes d'infraestructura social que hi ha a Catalunya.

Però de la mateixa manera que es poden fer dos judicis, es poden adoptar dues actituds: la de la crispació o la de l'acció sistemàtica de cobertura d'aquests dèficits, feta amb energia i serenitat alhora, i amb la confiança que permet l'important progrés aconseguit aquests darrers anys.

Som un país que no estem en el nivell que ens correspon —això és ben cert—, però que, indubtablement, progressa. L'any passat vaig centrar aquest debat de setembre en dos grans temes —molts de vostès hi eren presents—: el de la modernització del país i el del benestar social, que és aquest que, de fet, ara estic tocant. Avui, d'aquest segon no els en parlaré d'una manera especial. Enguany vull posar l'accent en les actituds, en les iniciatives i en els instruments que ens han de permetre de renovar el país; però això no treu que el benestar social continuï essent un punt clau de la política del Consell Executiu.

Per acabar, deixin-me referir al que en dic «la gent que pateix». En el meu discurs d'investidura parlava de la gent que pateix. Deia: «Hi ha dolor a Catalunya», i anomenava els prin-

cipals grups d'aquesta gent —«el dolor està molt repartit», però els principals grups: els aturats, els disminuïts físics, psíquics i sensorials, la gent gran, els drogaaddictes i les seves famílies, etcètera. «Que Catalunya» —deia aleshores— «sigui també un país on tinguin cabuda, consideració i atenció els aturats, els disminuïts, els vells.» ¿Cal que els digui que, si no resollem el finançament de l'Estatut, això seran només paraules? ¿Cal que els digui que això, justament, és de les coses que estan més amenaçades?

De tota manera, aquest és un objectiu fonamental. Després els en parlaré, d'aquest tema del finançament, però és bo que sàpiguen, per deixar ben clar el meu pensament i el nostre projecte polític, que, quan el dia 29 de juny vaig passar instruccions al Conseller Cullell perquè preparés el Projecte de Llei popularment dit «del bingo», del tribut sobre el bingo, que es calcula que pot arribar a significar entre 10.000 i 12.000 milions anuals de pessetes, li precisava que el 60% d'aquests ingressos, en principi, haurien de dedicar-se a atur, a benestar social i a disminuïts. Amb això, la Generalitat intentarà mantenir el sostre actual de la seva política d'atenció a aquests sectors, i, si és possible, incrementar-lo.

Bé, en termes molt generals, molt per sobre, aquest és el país que tenim. Un país sobre el qual es poden fer, també, dos judicis: el més aviat negatiu i el més aviat positiu. Jo m'apunto al més aviat positiu. Jo m'apunto al positiu. Crec en les seves possibilitats. Crec que el nostre país és capaç, a hores d'ara, de proposar-se uns objectius importants i d'assolir-los. És un país amb punts febles —n'hem dit alguns; en té més—, però, en conjunt, és un país que suma més que no pas resta.

I ara, almenys tal com jo ho veig, Catalunya s'ha proposat uns quants grans objectius: el de la identitat, el de la convivència, el de la cultura i el civisme, el del progrés material, el del benestar, el de la modernitat, el de ser un país de primera fila l'any 2000.

Jo crec que aquests objectius són al nostre abast. Crec que els podem assolir, però com? Com els podem assolir? La resposta a aquest «com?» em porta a parlar-los de l'Estatut i de l'acció política, econòmica, i cultural que hem de dur a terme. Però, abans, deixin-me que parli del que, al meu entendre, és el factor principal i bàsic de la nostra acció futura. I quan dic «nostra» vull dir la del país; no vull dir només la del Govern. Per resoldre els nostres problemes bé i positivament per a tothom, el primer que ha de fer Catalunya és aconseguir la plena mobilització de totes les energies del país.

Sembla, a primera vista, que això sigui difícil. El darrer Onze de Setembre no fou, per exemple, en aquest sentit, gens exemplar. Ho dic sense ànim polèmic, sense donar culpes a ningú; en tot cas, assumint només la part que em pugui correspondre a mi. Però, dit això, suposo que m'admetran que no fou —almenys en certs aspectes— una commemoració reeixida. Ara, tal com van anar les coses, no és gaire important, crec, que no ho fos, i no treu que per sota hi ha una realitat del país positiva, i que té energia i que té capacitat d'actuar. Els qui tenen —o els qui tenim— un contacte constant, quotidià amb el poble, amb tot el poble, amb tota la seva diversitat, sabem que això és així. Seria molt fàcil, ara, però molt fàcil!, organitzar una gran manifestació amb motiu de TV3, els ho asseguro. Seria facilíssim.

I jo deia, precisament, l'altre dia, preveient el que havia de

passar: «Que a Madrid o a aquí, en les instàncies oficialment vinculades a la política de Madrid, que ningú no s'enganyi: la realitat que Catalunya és avui operativa i forta, i si comença a sentir-se desenganyada no és del nostre propi país, sinó del perill que l'Estat de les Autonomies finalment sigui un engany.»

Catalunya és en aquests moments —i aquesta és la raó de la meua confiança— un país viu, un país ple d'energies, que ningú no s'enganyi. Naturalment, cal que les utilitzi; jo no tinc dubtes que ho farà sempre que calgui. No ho farà en nom de programes de partit; ho farà en nom de propostes de país. No ho farà responent a estratègies de partit; ho farà en nom —ho repeteixo— de propostes de país. Ho farà en nom de la voluntat de ser i de l'orgull de ser catalans; ho farà al servei d'un projecte de país ambiciós, convivencial i modern; ho farà, per tant, des d'una perspectiva d'afirmació nacional i de construcció de país. No hi haurà mobilització —de cap manera ni en cap forma— de les energies catalanes sense una forta impostació nacionalista.

Naturalment, els partits hi tenen un paper a jugar i cal que el juguin; que ningú no em mal interpreti, sobre això; però només el jugaran si el sentit de país, més que el de la tàctica partidista, informa els seus plantejaments.

Relacionat amb aquest mateix tema, crec del cas fer una afirmació —abans de parlar de l'Estatut— que comprèn que, feta pel President de la Generalitat, té una certa gravetat: abans he assenyalat les insuficiències de tota societat civil; també de la nostra. I he parlat de l'absoluta necessitat que tenim de completar-la amb la consegüent, amb la necessària construcció política. Ara, abans d'entrar a veure com l'Estatut —que significa, justament, l'aspecte més institucional de Catalunya— ha de ser una eina bàsica per assolir els objectius que fa un moment he descrit, vull advertir que, si bé només amb iniciativa civil no arribaríem a completar l'edifici de la nostra societat, sense ella també ens quedariem a mig fer.

Dic això perquè el poble català no es refii i no deixi de fer l'esforç que ha de fer. Hi ha una tendència, d'uns anys ençà, comprensible, que una part de la nostra ciutadania pensi que, com que tenim autonomia, la Generalitat i, en general, les institucions catalanes, totes elles, proporcionaran tot el suport que les iniciatives culturals, socials, esportives, etcètera, que es donen a Catalunya, necessiten.

Això no serà així. Podrem fer més que no fèiem abans —podrem fer més que no fèiem abans—, si no és que el Govern central porti fins al final —un final que, òbviament, seria absurd i, òbviament, també, antiautonòmic— alguns dels plantejaments que ara està fent.

Podrem fer més: en realitat, estem fent més. Però no podem fer tot el que la capacitat d'iniciativa del país, que afortunadament és abundosa, reclama. Ni tot el que necessitem per posar-nos en aquell nivell que volem, que no és el nivell mitjà espanyol, sinó el nivell mitjà —com a mínim— europeu.

Per tant, la nostra societat no es pot refiar. No pot descansar només en l'Administració; ha de continuar fent —com ho ha fet— la seva pròpia aportació econòmica, d'idees i de treball. Algú pot pensar que això, dit per mi, pel President de la Generalitat, equival a una definitiva valoració negativa de l'Estatut com a eina de construcció de país. No és això; si cregués això, no lluitaria tant perquè l'Estatut sigui el que ha de ser i que no

és.

I ja he dit, i torno a dir que —crec poder-ho dir perquè he estat uns dels primers que ha jugat la carta del teixit social— la societat, ella sola, acaba essent inerm; ens cal, absolutament, per tant, disposar d'un poder polític, institucional, suficient. Però haig de dir dues coses; una: que el país que volem construir respon a una ambició que depassa el que en general els poders públics espanyols, ara com ara, estan disposats a admetre o, fins i tot, potser el que és al seu abast. O, fins i tot, potser el que estan en capacitat de comprendre. Aquí i a la resta de l'Estat. L'Estat espanyol, a hores d'ara, és —com molts altres estats— ell mateix insuficient. Per tant, li cal un complement que només pot venir de la societat civil.

La segona cosa —i aquesta és positiva— és que les societats que descansen massa en l'Administració acaben essent societats sense iniciativa ni creativitat. Són societats mediocres; són societats que no es mouen. Si nosaltres podem dir que, malgrat tantes calamitats històriques no solament som, sinó que som un poble no vulgar, és perquè sempre hem mantingut l'esperit alerta, perquè sempre hem tingut l'orella alerta. Per força, per força, si vostès ho volen; per força. I aquest és el mal. Però no ens hem aclofat ni ens hem adormit. No ho fem ara!

Però encara hi ha un altre aspecte positiu, i aquest és més recent, més de caràcter general, mundial i molt actual. En el món en general es va cap a una situació en què la iniciativa que ve de baix cada cop pesa més; cada cop es construeix més des de baix; cada cop, allò que alguns anglo-saxons en diuen el *selfhelp*, o sigui l'autoajut, pesa més que l'*institutional help*, l'ajut institucional.

Hi ha una constatació creixent en molts països desenvolupats —sobretot en molts països desenvolupats; això potser no passa en els països subdesenvolupats, però sí en els països desenvolupats— que els organismes governamentals, si bé molt importants, no ho poden resoldre tot. I que cal enfortir la capacitat de tenir iniciatives a nivell personal i a nivell de grups intermedis.

De tota manera, un punt d'atenció: no oblidem que nosaltres, en aquest sentit, no som un país normalitzat; les nostres pròpies institucions de govern han estat sempre o febles o inexistents. I, per tant, no podem donar per superada una situació que no hem arribat a tenir mai. Per tant, parlem de l'Estatut, ara. És a dir, parlem del reconeixement polític i institucional, parlem de les estructures polítiques institucionals sense les quals, per més que fem, no podrem assolir la nostra plenitud com a poble.

Per què, per què durant tants anys hem reclamat l'Estatut? L'hem reclamat, primer de tot, perquè havia de comportar el reconeixement de la nostra personalitat com a poble: això és el més important de tot, de l'Estatut, i, aquest caràcter propi, aquesta personalitat pròpia dona dret a l'autogovern i no només per raons teòriques, per raons de teoria política, sinó perquè l'assumpció d'aquesta realitat col·lectiva comporta l'exigència de desenvolupar-la, d'enriquir-la i, sobretot, de fer-ne un estri de servei i de promoció per a tots i cadascun dels homes que la componen. I, a més, perquè això ho faci un mateix, perquè ho faci el mateix poble. Això requereix, ja ho he dit, el reconeixement del nostre dret a ser com a poble, però també requereix competències suficients, una adequada estructura interna —nostra—, diners i un encaix adequat al

conjunt de pobles del qual es forma part —que en el nostre cas és doble: Espanya i Europa.

Tot això —ho pregunto—, tot això ho tenim, tot això ho tenim en grau suficient? Senyores i senyors Diputats, vostès ja saben que jo m'he negat sempre a fer judicis precipitats i definitius sobre l'abast, sobre l'abast definitiu del nostre Estatut. Vostès m'han sentit explicar també, més d'un cop, aquella anècdota d'un vell militant nacionalista que em deia ell —que havia titllat Macià de traïdor, l'any 1932, per haver acceptat l'Estatut—, «L'hauríem tingut sempre aquell Estatut! Quin país no tindríem ara, seria molt millor». Per això, sempre he estat caut quan es parla de reformar l'Estatut. Primer, acabem-lo d'aplicar i vegem si és suficient per a un país com el nostre.

Però sí que hem de fer una mena de punt i a part, un balanç provisional de com s'està aplicant l'Estatut, de les perspectives que hi ha i de fins a quin punt l'Estatut serà realment allò que esperàvem que fos, és a dir, una eina per construir Catalunya i per servir eficaçment els ciutadans de Catalunya.

Voldria subratllar una cosa: els estic parlant sense cap intenció polèmica; de fet, el que m'agradaria és que tots poguéssim coincidir en el diagnòstic i, fins i tot, en el tractament de la nostra situació actual. Per tant, voldria trobar la manera de dir el que he de dir sense provocar reaccions negatives. Però això no treu que he d'afirmar que estem en un moment difícil i preocupant per diversos motius.

En primer lloc, per la frenada en el procés de transferències. Durant els darrers dos anys, aquest procés s'ha alentit molt. Potser d'aquí a poc, potser d'aquí a poc, poques setmanes o pocs dies, alguns d'aquests traspessos es desencallaran. En tot cas, això és el menys preocupant, tot i ser greu si unes competències es retarden sis mesos més, no passa res d'irreversible; fins i tot si un traspàs finalment resulta —per decisió del Tribunal Constitucional— que no té raó de ser per tal com l'havíem entès, o que es fa en una forma menys plena de com pensàvem, tampoc això, la majoria de les vegades, és decisiu, tampoc això és dramàtic, la majoria de les vegades; tot això pot ser greu però pot no destruir l'autonomia, pot no destruir-la, l'autonomia.

En canvi, hi ha fets, hi ha processos, hi ha actituds que sí que la destrueixen. Un d'ells és el concepte d'autonomia. Què és l'autonomia? Vaig escriure —em sembla que els ho vaig dir un dia—, vaig escriure fa poc al President González que en el Govern i, molt més encara, en l'Administració continua havent-hi la nostàlgia de la LOAPA i un intent d'aplicar-la de sotamà. La LOAPA, que el Tribunal Constitucional en bona part va desmuntar, s'intenta aplicar per altres procediments. La política d'harmonització, de fet, és una política d'homogeneïtzació, que és aquella política explícitament condemnada pel Tribunal Constitucional, és cada cop més evident. La política de recuperació de competències, també, i el mateix pot dir-se del que jo en dic «la política del cistell buit». És una política que té dues variants: l'una consisteix a buidar el cistell —el cistell és la competència— abans de fer la transferència, traspassen el cistell buit; l'altra consisteix a buidar el cistell per alguna nova disposició, per alguna nova llei i a posar-ne el contingut en un altre cistell un cop ja te l'han transferit: hi posen la mà i t'ho fiquen en un altre cistell.

I tot això no passa només amb grans temes, sinó també en una gran multiplicitat de temes menors, de temes petits. A

voltes són molt petits, fins i tot, però signifiquen un dia i un altre i un altre, signifiquen un rosec constant de l'autonomia. I, a més —i això també és greu—, obliguen a un combat constant i de poca altura, a un combat molt erosionant, a un combat que no permet pensar en altres coses que són les que realment estan en la línia de progrés, un combat contra el qual la defensa és més difícil sovint que contra les grans agressions.

També es dona una sistemàtica acció de desviament de competències, de responsabilitats i de recursos cap a altres institucions: diputacions i, sobretot, ajuntaments. Un exemple ben recent és la marginació en què es mira actualment de col·locar l'autonomia en el tema de l'ocupació comunitària. I, rellegant tot això, hi ha un problema, hi ha un finançament que, a hores d'ara i en el nostre cas concret, constitueix un element de gran fragilitat, de gran fragilitat autonòmica, que podria arribar, naturalment, a significar, sense cap mena d'exageració, l'asfíxia de l'autonomia.

Parlem-ne. Tot el sistema de finançament autonòmic s'ha de revisar. Això ho admet tothom, fins i tot de vegades públicament. Permetin-me que els parli d'aquest tema amb una certa extensió.

Bé, jo he de dir que personalment i els Grups que donen suport a l'actual govern de la Generalitat vàrem intentar en els inicis de la redacció de l'Estatut que el finançament de la nostra autonomia es basés en el que s'ha anomenat l'autonomia de l'ingrés. Això no va ser possible. La relació de forces, als qui això propugnàvem, no ens era, en aquest sentit, favorable ni aquí ni a Madrid, i, de fet, el sistema de finançament del nostre Estatut es va redactar ja en el fons pensant en l'esquema comú de finançament, que en aquells moments encara només era un esborrany, una mica nebulós i que, més tard, es concretaria en la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes, l'anomenada LOFCA. Però, com que en aquell moment les idees eren imprecises —ja ho he dit— s'acordà, en el moment de discutir el nostre, que es pogués fer una revisió al cap de sis anys, l'any que ve.

Bàsicament, els dos marcs normatius dels quals deriva el nostre finançament són la LOFCA i la Llei del Fons de Compensació Interterritorial. A través de la primera, de la LOFCA, es fixa per qui, com i quan, per qui, com i quan es determina el finançament de les Comunitats Autònomes pel que fa referència al seu funcionament corrent; a través de la segona es determina —donant compliment al mandat constitucional de lluitar contra els desequilibris territorials i d'avançar en la solidaritat entre les nacionalitats i regions de componen l'Estat espanyol— el volum de la inversió nova que pertoca a cada Comunitat.

En primer lloc, com a primer gran inconvenient ja, cal dir que els dos mecanismes —no solament inconvenient contra l'autonomia catalana, sinó inconvenient en general i, a més, en manifestació d'una certa incoherència en el plantejament— de fixació del finançament de la despesa corrent, d'una banda, i la determinació de la quota de participació en la inversió nova, de l'altra, es mouen d'una manera independent.

El primer —o sigui, la despesa corrent— es discuteix i es determina en el si del Consejo de Política Fiscal i Financiera i en el si de les respectives comissions mixtes, mentre que el segon es fixa en el Comité de Inversión Pública. Aquesta desconexió presenta greus problemes. O sigui, la inversió que s'aprova

via Fons de Compensació, formalment, no té previst el finançament de la despesa corrent que origina. És a dir, es fan escoles però no és previst el finançament dels mestres que hauran d'ensenyar en aquestes escoles; es fan ambulatoris però no és previst el finançament o el pagament dels metges que hauran d'actuar en aquests ambulatoris; es fan carreteres però no hi ha previstes les despeses de reposició que aquestes carreteres necessitaran. Aquest problema que se'ns ha plantejat darrerament i que nosaltres hem fet públic, doncs, de les dificultats que hi podia haver en el pagament dels mestres de les escoles noves ve d'aquí.

Primer punt. En segon lloc, les aportacions que les Comunitats Autònomes reben via fons de compensació, que —vull recordar-ho—, conceptualment, nosaltres, les forces polítiques que jo represento i Catalunya, en general, conceptualment sempre hem donat suport al fons de compensació—, tal com avui són determinades no responen a les exigències ni a la problemàtica real de la crisi econòmica espanyola. Nosaltres ens hem oposat sempre a la metodologia a través de la qual es fixava o es fixen les quotes de participació. Concretament, hem discutit sempre el pes que es dona a cada variable, com, per exemple, que es doni molt poc pes a l'atur, o que es doni molt poc pes als dèficits d'infraestructura social. De vegades, aquesta posició nostra ha servit perquè ens diguessin que érem insolidaris i victimistes. Insolidaris amb qui? Amb la gent de casa nostra que, com a conseqüència d'això, té menys assistència sanitària de la que li correspondria? Bé, el cas és que hem estat acusats, de vegades, d'insolidaris i de victimistes per denunciar una cosa que avui tothom diu que és dolenta, perquè avui tothom diu que el sistema és dolent, que el sistema —alguns diuen— arriba a ser aberrant, que és irracional, que en alguns aspectes és autènticament absurd; arriba a haver-hi, per exemple, comunitats autònomes que no saben què fer amb la inversió perquè en reben moltíssima —d'acord amb els mòduls d'emigració, d'acord amb els mòduls de territori, de població—, tenen moltíssima capacitat d'inversió però no poden pagar els mestres, o no poden donar les subvencions que haurien de donar.

Dos punts els he dit. Tercer punt. La LOFCA preveu que, durant el període transitori, les comunitats autònomes rebran un finançament que garanteixi el cost efectiu dels serveis transferits, els cost efectiu. Què vol dir això? Vol dir que, un cop perduda l'autonomia de l'ingrés que defensàvem, ara la LOFCA, de dret, suprimeix l'autonomia de la despesa perquè, de fet, tot ingrés, en principi, té ja fixada una finalitat, una destinació que no depèn de la decisió autonòmica, si no que depèn ja del mateix càlcul que s'ha fet del cost efectiu. Només pot permetre una variació en això que hi hagi una millor gestió —que, evidentment, s'ha de fer— però, en tot cas, queda clar que el marge per a la iniciativa autonòmica resulta mínim.

En quart lloc, la LOFCA estableix que el Consejo de Política Fiscal y Financiera establirà el mètode per a determinar el cost efectiu, cost que serà finançat per una doble via: els tributs cedits i el percentatge de participació en els ingressos de l'Estat.

Vostès recordaran —segur que ho recordaran— que, a finals del 1981, començaments del 1982, la Generalitat, el Conseller Trias, concretament, va arribar a un acord amb el Ministeri d'Hisenda i amb el govern de l'època sobre el mètode per a fixar aquest cost efectiu. Aquest acord va topar amb resistènci-

es que ara prefereixo no tornar a explicar i no va prosperar, es va encallar. Finalment, el febrer passat d'aquest any, després d'un llarg contenciós vàrem acceptar l'anomenat mètode comú que, per establir el cost efectiu, havia elaborat el Consejo de Política Fiscal i Financiera. Aquest mètode, aquest mètode, que fou acceptat per tots els membres de la Comissió Mixta, puix que les discrepàncies que hi va haver foren per les xifres de liquidació del deute dels anys 81/82/83, té seriosos inconvenients per a Catalunya. Després direm per què, malgrat tot, el vàrem acceptar, perquè, de seriosos inconvenients per a Catalunya, concretament en té tres de principals.

Primer, pel que fa referència a la determinació dels costos directes, reproduïx un model d'administració perifèrica deficitària. És a dir, sempre hem dit —no hi ha hagut mai diferència d'opinió sobre això a Catalunya— que la inversió pública a Catalunya amb inversió i amb funcionament era deficitària, de sempre, tradicionalment, històricament. Bé, doncs, el cost efectiu s'agafa, es fa agafant aquestes dades històriques, que, per tant, consagren una situació de dèficit.

Segon. Pel que fa referència als costos indirectes d'infraestructura torna a ser redistributiu com el Fons. Vull fer notar que, naturalment, nosaltres hem estat sempre d'acord que el Fons havia de ser redistributiu; formava part de la voluntat de justícia aplicada al conjunt del territori espanyol. El que no ha de ser redistributiu són tots els elements de finançament; l'un i l'altre i l'altre i l'altre. Bé, doncs, concretament, els costos indirectes tornen a ser redistributius. No tenen res a veure amb el Fons. Tornen a ser redistributius perquè relliguen el finançament a rebre amb variables que totes ens perjudiquen, com són el nombre de funcionaris existents en el moment del traspàs, la «media nacional», etcètera. Si hem dit abans que, de sempre, a Catalunya hi havia hagut poca provisió de funcionaris, doncs, bé, en aplicar-ho, en tenir en compte això —és allò que deia jo de la referència històrica— es consolida una situació injusta.

La «media nacional», què vol dir? Que es dona la inversió en funció de la mitjana que hi ha hagut de traspàs en el conjunt d'Espanya. Com que Catalunya ha fet més traspàsos —entre altres coses, perquè té més vocació autonòmica i més vocació de rebre traspàsos—, el que rebem està per sota del que són les necessitats dels nostres traspàsos. I, com això, altres factors que podríem explicar i que els en faig mercè, perquè m'allargaria molt i massa.

Tercer punt. Malgrat un informe que hi ha de la Intervenció General de l'Estat, que ho reclama, malgrat això, el mètode no inclou com a cost efectiu les subvencions recurrents, és a dir, les subvencions reglades, com són les de la gratuïtat de l'ensenyament, o del FONAS, que constitueixen un cost autèntic, que, a més, són conseqüència d'un nivell de dotacions públiques de Catalunya per sota de la mitjana de l'Estat. Vostès saben que Catalunya té, en conjunt —ho hem dit molts cops, tornem-ho a dir—, una inversió pública inferior a la mitjana de l'Estat, i que hi ha moltes escoles, molts hospitals, moltes biblioteques que són el resultat d'una acció en part de la societat civil, en part dels ajuntaments —el cas de l'Ajuntament de Barcelona—, i, naturalment, això requereix unes subvencions, si no és que es vulguin tancar i substituir-los per inversió pública —que no hi són, que no hi és aquesta inversió pública. Per tant, diu la Intervenció General de l'Estat que aquestes sub-

vencions recurrents, que serveixen per al funcionament normal i corrent de tota aquesta sèrie de serveis, haurien de ser incloses en el cost efectiu i no ho han estat, no ho han estat.

En cinquè lloc, la LOFCA diu que, un cop fixat el cost efectiu, es determinarà el percentatge que sobre els ingressos de l'Estat significa aquest cost. El percentatge és el resultat —perdonin que l'explicació sigui potser una mica complexa, perquè aquest és un tema molt important, en el qual força ens hem d'aturar—, el percentatge és el resultat d'un trencat on el numerador és el cost efectiu menys els impostos cedits i el denominador és el total dels impostos de l'Estat —capítols primer i segon, és a dir, impostos directes i indirectes. Fixin-se que, com més càrrec es fa una autonomia de la recaptació de tributs, o com més eficaç és en la recaptació de tributs, més baix és el percentatge, perquè disminueix el numerador del trencat. Això, senyores i senyors Diputats, és un contrasentit, això és una desincentivació contra l'esperit autonòmic i contra l'eficàcia recaptatòria; això, fins i tot, és una invitació a la picaresca. És a dir, és tan contrasentit que si ara nosaltres, en un acte que òbviament hauríem de qualificar d'aberrant des d'un punt de vista autonòmic, diguéssim: «no volem recaptar impostos», nosaltres cobrariem més. Si féssim aquest acte antiautonòmic, nosaltres cobrariem més. O bé si nosaltres diguéssim: «no volem els mestres», com alguna comunitat ha dit: «no volem l'ensenyament», aquests problemes que tenim de la dificultat de les escoles noves no els tindríem, la qual cosa és una altra actitud absolutament aberrant de l'actual sistema de finançament.

Malgrat tot el que he dit, cal dir que —i és clar, per alguna cosa es va acceptar, malgrat tot—, la LOFCA, en fixar que el cost efectiu del servei transferit es calcularia en pessetes de l'any anterior al traspàs, donava una seguretat a les comunitats autonòmiques. Sense això i sense unes coses més clarividents no s'hauria pogut acceptar. De fet, un cop calculat el percentatge, amb tots els defectes que pugui tenir, per començar, nosaltres sabíem una cosa que no havíem sabut mai, que és on érem. Teníem unes regles del joc que l'any 85 hauríem de mirar de canviar, perquè enteníem que no eren prou bones —canviar-les atenent el que diu l'article 45 de l'Estatut—, però ens donaven una seguretat jurídica —ho repeteixo— que no havíem tingut mai. I, a més, la solució oferia un altre aspecte positiu, i és important, i és que el creixement desigual en aquests anys dels costos dels serveis transferits i dels ingressos de l'Estat origina un *gap*, origina una diferència que s'anomena «efecte financer», que juga a favor de les Comunitats Autònomes, perquè els ingressos de l'Estat creixen més que el cost efectiu, i perquè s'aplica l'any abans.

De fet, els 42.000 milions que la Generalitat va cobrar entre el 1983 i el 1984 eren deutes corresponents als anys 81, 82 i 83, que significaven una part de l'efecte financer acumulat durant aquests anys. Si, com ara pretén el Ministeri, l'efecte financer, aquest efecte financer és anul·lat o és molt disminuït perquè es fa córrer cada any un any la base —cosa que, al nostre entendre, representa una lectura inconstitucional de la LOFCA— si, ho repeteixo, com ara pretén el Ministeri l'efecte financer és anul·lat o molt disminuït, el perill d'ofec de l'autonomia serà molt real, molt real. Perquè aquest, de fet, és l'únic punt de tot el finançament autonòmic que juga a favor nostre, és l'únic que ens permet, que ens ha permès fins ara d'equili-

brar els aspectes negatius, més o menys.

Voldria insistir en l'efecte financer. L'efecte financer és bàsic si volem fer quelcom més que fer de pagadors de Madrid, i fer-ne per serveis que ja es feien, i sovint en el grau només que ja es feien, perquè ja els torno a dir que el problema es planteja quan es vol fer una escola més. L'efecte financer ha de servir per a arreglar coses com les següents: primer, tots aquells serveis no transferits que el desenvolupament institucional del nostre Estatut reclama. Posaré dos exemples: la Sindicatura de Comptes i la Sindicatura de Greuges. Són dues institucions que el nostre Estatut reclama i que tots hem votat per unanimitat, i que volem, però que, de fet, si no és a través de l'efecte financer, ens resulten pràcticament impossible de finançar, i que topen, a més, amb una considerable incomprensió a Madrid, en aquests moments, perquè diuen coses com: «per què la voleu, la Sindicatura de Comptes? No hi ha el Tribunal de Comptes a nivell de l'Estat, per exemple?».

Segon, ha de servir per pagar també la diferència que es produeix en alguns serveis de la Generalitat entre els costos d'infraestructura avaluats segons cost efectiu i el seu cost real com a conseqüència d'aquella metodologia comuna; el cas més clar és el Parlament. Nosaltres representem una autonomia amb clara voluntat i amb clara intencionalitat política i, per tant, volem un Parlament de debò, i això, naturalment, vol dir unes despeses que no corresponen amb el que, des d'un punt de vista de metodologia comuna, s'entén que ha de ser un Parlament d'una comunitat autònoma. I aquí hi ha una diferència de bastants centenars de milions de pessetes que s'ha de pagar. Com? A través de l'efecte financer. Ens hi juguem, en això, un element molt important del contingut polític de la nostra autonomia.

Tercera cosa que s'ha de pagar també a través de l'efecte financer: les despeses corrents originades com a conseqüència de noves inversions, tant si aquestes inversions es fan a través del Fons de Compensació com si es fan via endeutament, deute públic. És el cas que ja els he explicat abans —i no cal que hi insisteixi— de les escoles noves. Amb les escoles noves passa que, des de Madrid, diuen: «no us podem pagar aquests mestres, no us podem donar els diners per a aquests mestres». Això, com ho pagarem, doncs? Diuen: «l'efecte financer». I, al cap de cinc minuts, diuen: «us traïem l'efecte financer». La mateixa persona. Home, això és absurd, això és absurd, però això és així. Els mestres nous s'han de pagar amb l'efecte financer. Si no tenim efecte financer no podem pagar mestres nous.

I, finalment, hi ha una quarta cosa: és allò que en podríem dir l'efecte financer net, el que queda a part de tot això, que és l'única quantitat de la qual el Govern disposa amb autonomia de despesa, perquè no entenc que sigui autonomia de despesa el fet de fer escoles noves o no. N'hem de fer. I això, aquest quart capítol, les coses que s'han de pagar a través de l'efecte financer —i es podrien pagar, si s'apliqués com diu la LOFCA, amb tots els seus inconvenients, es podrien pagar amb l'efecte financer—, afecta moltes, moltes, moltíssimes coses. Els en diré unes quantes: molts aspectes de la normalització lingüística. Perquè, és clar, a Madrid diuen: «la Rioja no té problemes de normalització lingüística, per què l'hem de ficar en una metodologia comuna?». Les millores que es miren d'introduir a l'assistència als disminuïts, també; les innovacions que estem introduint en l'ensenyament —que si el vídeo, que si la infor-

matització, etcètera—, la informatització als jutjats, TV3, l'acompliment de les lleis de protecció de la natura —nosaltres podem fer lleis protegint els aiguamolls de l'Empordà, però això és despesa d'inversió i despesa corrent. Com es paga? A Madrid diuen: «escolti, això no hi era en el cost efectiu, no ho vam traspasar, això dels aiguamolls de l'Empordà». Per tant, aquí necessitem uns marges que la LOFCA preveu, però el que passa és que el Govern no aplica la LOFCA. I això es podria allargar molt. De fet, sense efecte financer l'autonomia perd un molt alt tant per cent, molt alt, tan alt com vulguin, facin-ho tan alt com vulguin, un moltíssim alt tant per cent de capacitat d'iniciativa.

Vostès saben que en un recent acord, al qual el Consell Executiu s'ha oposat, el Consejo de Política Fiscal y Financiera ha acordat de modificar el mètode aprovat l'any 82, que va ser acceptat per nosaltres, en el sentit de retallar, la modificació que vol fer el Govern és en el sentit de retallar aquest efecte financer, valorant els traspassos de nou, com si tots els haguéssim rebuts l'any 84, pel pressupost del 85. Això, per a nosaltres implica, primer, un incompliment de l'acord del mes de febrer, un incompliment per part del Govern de l'acord del mes de febrer, i una nova laminació, dramàtica, a més, de la nostra autonomia financera. En aquest cas, no tant des del punt de vista de la rebaixa en milers de milions que això pot suposar —que també ho suposa—, però, fonamentalment, més encara que això, pensant en el futur, perquè col·loca la nostra autonomia financera en una situació d'indefensió i, per tant, si hi col·loca la nostra autonomia financera, hi col·loca la nostra autonomia política.

Jo crec, francament, que ningú no ens pot acusar de no tenir sentit del que és ajudar la governabilitat de l'Estat. La LOFCA, que és una llei orgànica, diu que «el percentatge de participació de les Comunitats Autònomes ha d'estar fixat un mes abans de la presentació dels pressupostos». Això, el Govern central no ho ha complert, ni per a l'any ni per al pressupost del 83, ni pel pressupost del 84, ni ho complirà pel pressupost del 85. Això és un desgavell, un desgavell, i és una falta de respecte a les lleis, que, a més, ens perjudica. Nosaltres, que som els febles, necessitem que les lleis —fins i tot les dolentes— s'apliquin. L'arbitrarietat, el concepte de «legalidad de legislación viable», no ens interessa, a part que no és democràtic aquest concepte. Nosaltres som els febles, necessitem que s'apliqui la llei. Aquesta falta de respecte de les lleis s'ha d'acabar.

Ningú no pot tampoc fer acusacions de manca de coordinació amb la política econòmica de l'Administració central, ni de dèficit de política de termini mitjà per part del Govern de la Generalitat, perquè nosaltres no podem dissenyar uns escenaris pressupostaris que ens permetin d'emmarcar la política econòmica, mentre el Govern central no faci la planificació econòmica de tot l'Estat; no podem fer allò que en diuen «las planificaciones económicas regionales» mentre no hi hagi la planificació a l'Estat, cosa que no ha fet i que està compromès a fer-ho.

Bé, com veuen, tot això és tremendament important i molt greu. I tot això s'ha de revisar.

El Govern de la Generalitat no es limitarà a protestar pel tracte discriminatori que rep Catalunya, ni pel caràcter penalitzador de l'autonomia —no de l'autonomia nostra, de les autonomies en general— que arriba a tenir l'actual sistema, ja us ho he explicat. Tornar competències és bo per a una autonomia,

segons aquest sistema. Però no ens limitarem a protestar. La Generalitat farà una proposta de finançament autonòmic en general, és a dir, no pensant només en Catalunya, sinó en tot l'estat de les autonomies, i pensant també en la problemàtica econòmica de tot Espanya, que és una cosa de la qual, naturalment, no podem desentendre'ns, i que, indubtablement, afecta tota aquesta problemàtica. D'ara en un any hem de rediscutir les clàusules financeres de l'Estatut, però ja abans, és a dir, pels volts de cap d'any, el Govern de la Generalitat vol presentar, al Govern de Madrid, una proposta de caràcter general, una proposta que voldríem, que esperem, que procurarem que sigui racional, que, òbviament, tindrà una intenció autonòmica, no antiautonòmica, i que pugui ser d'interès general.

Bé, aquest és un comentari molt centrat, evidentment, en el tema econòmic, però no només en el tema econòmic, que els volia fer sobre la situació de l'Estatut i la seva aplicació. Però el tema de l'Estatut m'obliga a fer un altre comentari. El tema de l'Estatut vol dir el de les nostres reals possibilitats com a societat política. Vol dir això. Nosaltres, els catalans, som com un jugador que ha de competir sempre amb handicap. El normal seria reclamar la supressió del handicap i, si això no era possible, doncs, no jugar. Però els catalans tenim ganes de jugar. Som un poble, som una gent que tenim ganes de jugar, perquè no jugar voldria dir renunciar a tota mena de protagonisme, en el més bon sentit de la paraula, i de creativitat, renunciar a un bon nivell cultural o social, significaria optar pel tancament. Pel fet d'haver jugat, encara que sigui amb handicap, nosaltres som i no ens hem mort, i som un poble que té el seu lloc a Europa, no solament a Espanya.

Com els deia, doncs, els catalans volem jugar i acabem jugant malgrat l'handicap, i, molt sovint, ho fem prou bé, de vegades arribem a sorprendre el públic. El públic diu: mira, aquest, amb handicap, déu n'hi do com ho fa de bé. Però, tard o d'hora, l'handicap es fa sentir, i, sovint, el final no és prou bo.

Aquesta voluntat de jugar, aquesta voluntat de ser-hi, de no renunciar, és el que ens manté, ja ho he dit, com a poble, però explica també molts fracassos nostres, que no tindríem si d'entrada haguéssim renunciat. Jo plego: no tindríem fracàs; jo plego: els que pleguen no fracassen mai. O si haguéssim acceptat la condició perquè ens fos llevat l'handicap. Quina és aquesta condició, implícita o explícita? Allò que alguns en diuen deixar d'exercir com a catalans.

El més greu de tot això és que nosaltres —nosaltres, vull dir tots—, enderriats en el joc, o en la tasca col·lectiva, com en vulguin dir, i habituats a un entorn deformador, al qual ja arribem a habitar-nos, del que hauria de ser la normalitat —pensem, al final, que és normal l'handicap, que és normal que tinguem l'handicap—, habituats a això, de vegades els catalans arribem a oblidar que juguem amb handicap i a l'hora de contrastar un fracàs perdem la confiança en nosaltres mateixos.

Aquest és un tema de psicologia col·lectiva del qual es podria parlar molt llargament, ara no és el moment de fer-ho, però, si ho faig, és perquè és un fet que pot minar —i que de vegades ho ha fet— la nostra moral col·lectiva. I perdre la nostra moral col·lectiva seria el pitjor que ens podria passar, molt més que perdre l'Estatut, fins i tot. Ara tenim unes quantes grans proves davant nostre, la de la convivència —ja l'hem dita—, la de la modernitat, la de la cultura, etcètera. Segur que cometrem errors, en cometem, tothom en comet, nosaltres en co-

metrem, potser en cometrem més. Això serà culpa nostra. Segur que alguns mals hàbits i inèxperiències col·lectives ens perjudicaran, segur. Però, a més, tinguem ben present que ara per ara juguem amb handicap, nosaltres jugem, avui, l'any 84, amb handicap. I quan dic nosaltres no vull dir el Govern, vull dir el país en general. És l'handicap d'unes estructures polítiques i institucionals pròpies encara problemàtiques, i d'un encaix no ben reeixit en el conjunt de l'Estat.

Tenir o no tenir un bon Estatut és, per tant, una necessitat absoluta si volem respondre adequadament al repte de progrés —no cal dir d'identitat—, però, sobretot, al repte de progrés i de modernitat que tenim plantejat. Si volem no haver de tornar a inserir un fracàs col·lectiu a la nostra història necessitem l'Estatut. Un Estatut de debò. Per tant, no tenim marge ni per al dubte ni per a l'abandó en la nostra política d'aconseguir un Estatut de debò; què vol dir un Estatut de debò? Vol dir un Estatut polític, no només allò que en diuen «un subsistema de recursos y gestión subyacentes». No tenim més remei que lluitar per això. El Govern de la Generalitat, per tant, farà tot el que estigui al seu abast per salvar l'Estatut, i confia aconseguir-ho. I hi confia perquè el fracàs, que seria nostre, però que seria de tothom, i que seria de tota Espanya, significaria tornar molts anys enrere, significaria trencar un dels elements bàsics del consens polític a través del qual durant i contra el franquisme i durant la transició es va intentar construir una Espanya definitivament democràtica.

Senyores i senyors Diputats, aquest és el país que tenim, i aquest, l'Estatut, és l'instrument principal —no dic pas l'únic, però sí el principal— per tirar-lo endavant. En aquestes condicions, podem atacar amb èxit els nostres objectius? A hores d'ara no sabem si l'Estatut serà un instrument prou eficaç. Aquesta és la veritat, jo no els la puc ocultar. Però, com els deia fa un moment, espero que entre tots podrem salvar l'Estatut i l'Estat de les Autonomies i podrem evitar que, al capdavall, tot no resulti —diguem la paraula exacta— un gran engany.

En tot cas, senyores i senyors Diputats, el Govern de la Generalitat actua i actuarà d'acord amb aquesta previsió optimista, i crec jo que, a més, és realista i operativa, perquè si ja ara donem la batalla per perduda, segur que no farem cap servei al país, segur que no assolirem cap d'aquells grans objectius que dèiem.

De tots aquests objectius, els n'he parlat diversos cops. El 29 de maig també hi vaig dedicar força temps. Vostès conciben bé el nostre pensament sobre aquests temes; demà, si volen vostès, em poden tornar a demanar precisions. Ara només els parlaré d'alguns d'aquells aspectes que, superant el concepte de crisi, ens han d'ajudar a situar en la posteritat.

Un d'ells: deia en el meu discurs d'investidura que, durant aquesta segona legislatura, la nostra acció de govern posaria especialment accent en la innovació i la modernització i que calia insistir molt en coses com, deia, informatitzar l'ensenyament, difondre el coneixement informàtic entre els adolescents i els joves, estimular les vocacions científiques entre la joventut, incrementar l'aprenentatge en llengües estrangeres, subvencionar les innovacions tècniques, tant industrials com agràries, facilitar els contactes del nostre món intel·lectual i cultural amb les iniciatives més interessants d'arreu del món, donar més impuls a l'acció ja engegada de suport a la recerca.

Ara els diré el mateix, però amb una certa diferència de matis i d'enfocament. Els diré, per exemple, per començar els diré que ens proposem ajudar tot allò que sigui foment de les empreses, ajut econòmic tant com puguem, a través dels Departaments d'Indústria, de Comerç i Turisme, d'Agricultura, d'Obres Públiques, ajut tècnic, ajut institucional, ajut moral. Ajudar l'empresariat i ajudar l'eclosió de vocacions empresarials és en la línia del progrés. Per què està en la línia del progrés? Perquè ja tothom està d'acord que els llocs de treball fonamentalment els creen els empresaris, els empresaris que es guanyen la vida, és clar, però els creen els empresaris.

Com es poden fer vuit-cents mil llocs de treball? Com es poden fer? L'Administració directament en pot fer uns quants amb més inversió pública, però havíem quedat que contenir el dèficit i, per tant, la inversió i la despesa corrent eren objectius prioritaris de la política econòmica espanyola. Per tant, no ens fem il·lusions: no en crea gaires l'Administració. També els podria fer —i en part n'ha fet, en aquesta línia— inflant més del compte la burocràcia. Però, pregunto, qui pensa defensar una pràctica tan dolenta? I, finalment, ho podria fer a partir de reduccions fortes en els horaris de treball o avançant molt les jubilacions, i pagant-les, és clar. Potser amb el temps es podrà fer quelcom eficaç en aquest sentit, però, de moment, com que tot això s'hauria de fer pagant-ho, i sense incrementar el cost del treball, perquè, si no, es perd competitivitat, que és condició bàsica per al nostre relleu, resulta que, al capdavall, l'Administració, ella, ella, pot fer molt poc.

I dic «ella» amb èmfasi perquè sí que pot fer, però més indirectament, d'una altra manera—, després m'hi referiré. Poden crear aquests llocs de treball les grans empreses? En principi poc, no dic gens. Les grans empreses, ni les públiques ni les privades, en conjunt, no creen, avui, llocs de treball, avui. Ara, més aviat en suprimeixen. Nord-amèrica en quatre anys ha creat sis milions de llocs de treball, però, en conjunt, les primeres mil empreses americanes, les que surten en el ranking del *Fortune*, no n'han creat pràcticament cap.

Qui els crea, doncs, els llocs de treball? Doncs els creen, sobretot, les empreses mitjanes i petites. En termes globals, sumant i restant, només les empreses mitjanes i petites. Jo, això, fa anys que ho dic, vostès m'ho han sentit dir molts cops, i celebro que això ja sigui generalment admès, que ho admeti tothom. Celebro que ara, per exemple, fa pocs dies un home com Laurent Fabius ho hagi dit també a l'Assemblea Nacional Francesa. Com podem combatre l'atur? I diu: «Els llocs de treball es crearan sobretot en les petites i mitjanes empreses i en l'artesanat». No els allargo la citació, perquè no és necessari. Diu ell això: les empreses mitjanes i petites i l'artesanat. I què vol dir empreses petites i mitjanes? Vol dir empresaris. L'INI pot voler no dir empresaris, però empreses mitjanes i petites vol dir empresaris. I ells són els creadors dels llocs de treball.

I suposo que ningú ara ja —potser temps endarrere sí— sortirà amb qualificatius crítics pseudo-progressistes, perquè, senyores i senyors Diputats, això ara ho sap tothom: el més progressiu, ara, és crear riquesa i és crear treball.

Però, si, en termes més teòrics, per progressiu entenem no allò que és més pràctic ara, sinó allò que encaixa amb el present i obre les portes del futur, també ho és això. Avui dia, molt sovint, no sempre, però molt sovint, els grans plantejaments resulten incapaços de resoldre els problemes; de vegades, fins i

tot, de fer-nos-els entendre. A hores d'ara hi ha una dita entre els economistes americans que diu: «By averaging we lose all intelligence» És a dir, fent la mitjana es perd la comprensió, fent la mitjana es perd tota comprensió. I és que, segons molts economistes americans, i cito textualment: «per comprendre l'economia dels Estats Units hem de mirar quina és la salut econòmica de cada Estat i de cada sector i de cada subsector». I no fa gaire, no cal que parlem dels americans, un grup il·lustre d'economistes catalans anava més enllà i deia que l'anàlisi econòmica ja no es podia fer en termes globals, sinó de sectors, de processos i de productes. Què vol dir això? Això vol dir que ha passat el moment dels grans complexos centralitzats, de les detallistes planificacions i, fins i tot, en un cert sentit, de les economies d'escala. No voldria ser barroer i donar tot això per liquidat ni dir-ho amb una rotunditat total: no respondria això a la realitat, a aquestes coses. Els documents d'escala continuen essent un component i un component important de l'economia. Però el que sí que passa —és això el que vull dir—, és que ara, sobretot, és el moment de l'acció a nivell de sector, de procés, de producte, de mercat, de gustos, d'adaptació, d'iniciativa, és el moment de la microeconomia. Per tant, és el moment de l'empresari, perquè, en aquest terreny de la microeconomia, només s'hi mouen bé els empresaris, privats, naturalment. El progrés ara és això. Naturalment que necessita ser controlat i ser dirigit, però no tant que se l'ofegui. El progrés ara és això i és això el que ha de ser estimulat, i no ho és, això no és estimulat.

La Generalitat no pot fer tot el que voldria per estimular-lo, però hem actuat —i en el futur actuarem més— en aquesta línia; sobretot procurarem que l'entorn en el qual es produeix l'acció empresarial sigui estimulant i que disposi del màxim d'infraestructura i de suport.

Vostès saben que jo he evitat les crítiques tant com he pogut a la política econòmica del Govern; perquè, en part, hi he estat d'acord, i perquè calia donar-li marge i confiança —confiança en aquesta política—, i perquè calia, a més, que la gent li'n pogués tenir. És a dir, en el fons, per allò que fa anys en vàrem dir contribuir —ja fa anys que ho estem dient—, d'una manera o una altra, en cada cas diferentment, a la governabilitat. No faré ara una crítica forta —perquè entenc les seves limitacions, els seus condicionaments— de la política econòmica del Govern central. Però és hora de dir que hauria de mirar de jugar més la carta de l'estímul que la de la por i de la repressió. O enlairem l'ànim i la confiança de la gent —i entre la gent, molt especialment, dels empresaris, si és que volem superar l'atur i resoldre els problemes de la crisi—, o no ens en sortim. Aquesta fórmula farmacèutica que utilitzen, aquesta fórmula farmacèutica magistral a base d'una dosi de garrotades i una altra de discursos morals, però tristos i poc creïbles, més una punta de menyspreu per a l'empresari normal i corrent, i sobretot per a l'empresari català, més aviat ajuda a recaure el malalt.

Jo els convido a tots vostès a fer una prova. Tots vostès coneixen alguns botiguers, alguns industrials mitjanets, gent que té tallers, hotelers, transportistes...; tots vostès en coneixen. Vostès hi parlen i veuran que molts els diuen: «Jo ja agafaria una parella de persones més, però no m'atreveixo, no me'n fio» Això, vostès ho han sentit dir més d'un cop. I no ho diuen només per les dificultats d'acomiadament o pels interessos bancaris. Tot una mica, és clar, tot una mica. Però sobretot ho

diuen perquè tenen por; no tenen confiança, no hi creuen. No creuen en què? No hi creuen. No creuen en què? En el senyor Boyer i en el senyor Felipe González? En la Generalitat? En la Banca? En el Mercat Comú? Simplement, és allò que planament se'n diu: no hi creuen. Però sí que sabem qui és el que està més cridat a fer que hi creguin: és el Govern central. I no ho fa. No ho fa.

La Generalitat també té el seu àmbit de responsabilitat, però, per desgràcia, limitat. Limitat vol dir, per exemple, que ens vàrem assabentar pels diaris del rasclet fiscal que es va passar primer a Manresa i després a moltes altres poblacions, molt preponderantment catalanes. I he de dir que el Ministeri tenia dret a passar aquell rasclet, o a fer aquell pentinat. Hi ha arguments polítics, econòmics, tècnics, ètics que l'avalen, aquell rasclet. El que no sabem, pel fet en ell mateix i per la forma com es va dur a terme, és el grau de desànim i de por —i de por—, i, per tant, de retracció, que va provocar en l'empresariat manresà i en el de molts altres llocs, que és un típic empresariat d'aquest que diem, del que té iniciativa, que aguanta l'empresa i que aguanta els llocs de treball. I, efectivament, parlant no fa gaire amb un alt funcionari de Madrid, ens ho deia ben clar: «Vistos els resultats, dubtem que valgués la pena».

En el camp econòmic, i, especialment en l'empresarial, a Espanya es fa una política de desincentivació. També es fa una política de foment de l'ocupació no productiva. Això és especialment negatiu per a Catalunya, que no viu principalment de les empreses públiques, tot i que —vostès ja ho saben— jo sempre, quan parlo d'això, faig una referència —que més que una referència és una reverència— a la SEAT, que ha significat moltíssim per a la indústria catalana. Però, en general, no viu de les empreses públiques, sinó de l'empresa privada, molt basada en l'esforç de persones i de famílies concretes, normalment sense gaire suport, ni de grans empreses, conglomerats d'empreses, ni de l'Estat ni de la banca. I hi ha el perill —molt real— que des de Madrid tot això no es tingui en compte, que no existeixi, que els costi d'entendre, de la mateixa manera que en general coneixen i entenen poc, molt poc, tota la societat civil catalana, és a dir, societat que tira endavant sobretot pel seu mateix esforç.

En tot cas, si volem superar la crisi, hem de dedicar més atenció i més recursos a les iniciatives econòmiques i de foment. Per desgràcia, el nostre actual sistema de finançament ens limita molt. Nosaltres, la Generalitat, no podem dedicar 15.000 milions a indústries agràries, com fa la Junta d'Andalusia, ni fer aportacions a fons perdut a un concepte de capital de milers de milions a determinades empreses, com fan els bascos i els navarresos. No podem. I per això, i per als serveis socials, com els he dit, ens cal absolutament una millora del nostre finançament autonòmic.

De tota manera, durant aquesta legislatura, clarament, tant com puguem dintre les nostres possibilitats actuals i futures, donarem més preferència que en l'anterior a iniciatives econòmiques de foment.

Bé, ja els he dit que, més que parlar de la malaltia, volia parlar de la promoció de la salut. L'atur és el fet de més dramatisme, social, humà, familiar, que es dona en la nostra societat. Però la manera d'atacar-lo no és tant parlar d'ell a seques com de com es relança l'economia i de com es creen les condicions

de superació de la crisi.

Aquesta manera de plantejar els temes, l'hem d'aplicar a tot, però ara en alguns temes que desitjo comentar breument, tots ells relacionats amb la promoció, en l'elevació del nivell general del país, en la innovació, en el foment de noves activitats, ho faré amb menys detall.

Primer, en el cas concret dels joves. En el cas concret dels joves, hem de parlar sobretot de formació i de creació d'un tipus de relació entre els joves i el conjunt de la societat, i també entre ells i les empreses. Un tipus de relació que per a ells, per als joves, signifiqui unes noves possibilitats i un nou clima. Hem començat ja a dedicar una incrementada atenció a la formació professional, tant quantitativament com qualitativament; vàrem fer una sèrie de convenis amb diversos gremis per tal de facilitar l'entrenament dels joves, i el contacte dels joves, de cara al treball. Hem de seguir per aquest camí amb més intensitat, i, de fet, ja els anuncio que buscarem més de com hem fet, sense complexos, la col·laboració de la formació professional amb les empreses.

En aquest sentit, valorem positivament que la recent llei que modifica determinats articles de l'Estatut dels Treballadors faciliti noves formes de contractació, especialment de treball en pràctiques, i treball de formació, com també a temps parcial. La Generalitat —vostès ho saben— s'havia dirigit diversos cops a l'Administració central demanant una legislació d'aquest tipus. Celebrem que això avui sigui realitat, tot esperant el decret que ha de desenvolupar aquest aspecte de la llei, que, entre altres coses, ha d'establir les bonificacions en matèria de Seguretat Social. La situació que tot això produirà serà aprofitada per la Generalitat per establir una normativa que faciliti la recuperació de la figura de l'aprenent, readaptant-la, evidentment, als temps presents —serà una altra cosa, òbviament, del que era abans— i entenent-la com a entrenament en el treball. Amb això pretenem ajudar a superar alguns handicaps que avui troben els joves a l'hora de trobar el seu primer lloc de treball, a l'hora de buscar el seu primer lloc de treball.

Una altra cosa a fer amb els joves és lluitar contra el pessimisme i l'autocompassió. No és veritat que no hi hagi futur, no és veritat que no hi hagi futur per als joves. Només si els convenim que no hi ha futur, no n'hi haurà. No és veritat que l'horitzó estigui tan barrat que no valgui la pena d'esforçar-se, que la il·lusió no tingui sentit. Això no és veritat. I, això, ho hem de dir. Ho hem de saber dir.

Per tant, d'una banda, hem d'anar a una educació molt àmplia i reconvertible, tant en formació professional com en la universitat. De l'altra, hem de continuar buscant fórmules de col·laboració amb les empreses, i hem d'ajudar a reaccionar contra les idees ... i, a més —perdó—, a més, hem d'ajudar, com deia ara, a reaccionar contra les idees actualment dominants, que són clarament pessimistes. Perquè si creiem —com jo crec— que per als volts del 1990 s'haurà donat el tomb a la situació actual, si ho creiem, quin sentit té predicar o acceptar el pessimisme? Si creiem que per als volts de 1990 haurem donat el tomb, ser jove ara és decisiu. I és que les predicacions —això passa molt sovint— se solen fer a destemps. Ara ser jove és difícil, certament, és difícil; però, d'altra banda, només homes formats ara per a la nova societat de la postcrisi estaran ben dotats d'aquí a deu anys, i aquests seran principalment els joves d'avui. Per tant, els serà rendible l'esforç que avui facin.

Segona cosa —molt curta—, els nostres infants han de saber més llengües estrangeres. En un termini de sis mesos —és un compromís formal— funcionarà el primer centre de recursos —dic que és un compromís formal perquè voldriem haver-ho fet abans, i no hem pogut, però, ara, molt formalment—... funcionarà el primer centre de recursos per a l'ensenyament de llengües estrangeres i, en general, es donarà més suport a aquest aspecte de l'ensenyament.

Tercer, els nostres infants s'han de familiaritzar amb el llenguatge informàtic. Hi ha engegades —ja funcionen— algunes iniciatives en aquest sentit, que es recolzaran, es reforçaran i es generalitzaran.

Quart, es crearan —de fet, ja se n'han creat durant la legislatura anterior, però s'intensificarà això— escoles especialitzades com a nova iniciativa, o bé a través dels centres universitaris i parauniversitaris, o bé a través de formació professional, en aquelles activitats específiques que l'evolució econòmica i social reclama; és a dir, se seguiran més de prop les reals necessitats d'una societat canviant.

Cinquè, es continuarà la política d'introducció de tècniques noves a l'ensenyament, especialment el vídeo i la informatització. En aquests dos camps Catalunya té una posició de punta dintre d'Espanya.

Sisè tema que els volia dir, també breument: estem intentant millorar les condicions i les possibilitats en un camp en el qual hi ha molta acció per fer, en el qual s'està endarrerint, que és la formació permanent d'adults. Fer-ho respon a una exigència de justícia, però també a la necessitat d'elevat el nivell mitjà cultural del país.

Setena cosa. L'estímul de la Generalitat a la recerca s'ha fet a través de la CIRIT i d'alguns Departaments —d'Ensenyament, per exemple, a través de la Direcció General d'Universitats, d'Agricultura, de Sanitat, etcètera. Hi ha en aquest camp problemes molt importants de competències —vostès ho saben— i de recursos per resoldre. Tenim encallat el traspàs de les universitats. Malgrat això, durant els darrers anys la Generalitat ha fet una tasca en aquest sentit, que es procurarà incrementar. D'altra banda, és de justícia assenyalar el progrés que durant els darrers anys s'ha iniciat en el camp de la investigació agrària.

Un altre punt. El Govern de la Generalitat surt de la base que no hi haurà modernització de debò si no es produeix un ensamblatge universitat-empresa-Administració. Per això durant l'anterior legislatura es varen signar una sèrie d'acords —tretze o catorze— entre la Generalitat i diverses facultats, instituts de tecnologia, col·legis professionals, etcètera. Durant aquesta legislatura es procurarà fer més operatius aquests acords i ampliar-los.

Un altre aspecte és que, com és obvi, no donarem el salt qualitatiu que hem de donar sense una política cultural adequada. Vostès saben que el Consell Executiu ha demanat —ho ha demanat al Consell Assessor, però, de fet, ho ha demanat a tot el món cultural català i a tota la societat catalana— una reflexió renovadora sobre la nostra realitat i sobre els nostres projectes col·lectius.

El Museu d'Art Contemporani és un d'aquests possibles projectes —que cito perquè aquests dies se n'ha parlat—, un projecte ja antic i que només dificultats que avui crec superables n'havien entrebancat la creació; però, de fet, confio que hi

haurà molts més projectes, potser no sempre tan ambiciosos però, en conjunt, significaran una renovació de la nostra cultura.

D'altra banda, i en la línia de reforçar l'acció de formació i d'estímul a les empreses, s'actuarà, entre d'altres, en les direccions següents. Primer, entre moltes altres —n'hi ha més de les que els diré—, reforçant els instruments de suport a l'empresa de què ja disposa la Generalitat —el CIDEM i la CARIC—, dotant millor els Departaments d'Indústria, Agricultura i Comerç, a fi que puguin ajudar més les empreses; pressionant al màxim, amb la col·laboració —espero— de totes les forces polítiques, perquè a Catalunya hi hagi una gran zona d'urgent reindustrialització; intentant relançar, d'acord amb l'Administració central, el procés de gasificació de Catalunya; reforçant les iniciatives ja en curs, i amb èxit, per cert, però reforçant-les i llançant-ne de noves en el camp de l'estalvi energètic i de les energies complementàries; impulsant una política d'abocats industrials, que és un dels nostres grans déficits en el camp de les indústries; relançant el laboratori d'homologació i assaig, recentment traspassat de la Diputació a la Generalitat —de la Diputació de Barcelona—, i he dedicat més atenció, entre moltes altres coses —ho repeteixo—, al disseny en general i, en especial, al disseny industrial i al de la moda.

En un altre aspecte, vull fer notar que en tots els sentits, però també en l'econòmic, Catalunya s'ha d'obrir al món. Els problemes pressupostaris no han permès, fins ara, de dedicar prou atenció a ajudar la projecció de l'economia catalana arreu del món. Procurarem fer-ho més, d'ara endavant; hi donarem una superior prioritat, mitjançant l'ajut a les fires, a les cambres, a les associacions d'exportadors i a tot el que signifiqui captació de l'interès estranger envers l'economia catalana o que signifiqui presència catalana a fora.

Crec, d'altra banda, que la Generalitat ha tingut una actuació eficaç en el pla de la informació, de la sensibilització, de la formació, en el tema de l'obertura política, econòmica, social, fins i tot administrativa, cap a Europa, especialment a través del Patronat Català Pro Europa. Aquesta acció serà continuada i reforçada.

Un punt que és obligat i el qual és grat parlar és que els jocs olímpics poden ser un formidable catalitzador d'energies, un factor de progrés extraordinari per a Barcelona i per a tot Catalunya. Si tot va bé, arribaran en el moment millor perquè provoquin un salt qualitatiu de transcendència històrica per al nostre país. 87-88, un moment molt dolç, podríem dir, perquè realment es pugui fer aquest gran salt. Per tant, la Generalitat, que en el passat, en tot moment, ha aportat la seva col·laboració, ha col·laborat amb l'Ajuntament de Barcelona, continuarà aportant tot el seu suport a la campanya, per tal d'aconseguir els Jocs del 1992 i, dintre de les seves possibilitats, aportant també tot el que pugui a la tasca d'infraestructura que caldrà fer, si, finalment, com ho espero, s'aconsegueixen.

Es continuarà el procés d'informatització dels jutjats. En això, Catalunya és pionera a Espanya. Un dels camps que més necessita ser modernitzat i que més defineix el nivell d'una societat és el de l'Administració de justícia. En el procés de modernització ha de jugar un paper clau l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, a través de tres eixos fonamentals: prestant una especial atenció a la preparació de directius, impartint-los l'ensenyament de les més modernes tècniques de gestió,

que introdueixin una dinàmica gerencial dins de l'Administració pública catalana, preparant els funcionaris en el ple domini dels coneixements informàtics per a la més àmplia aplicació d'aquestes tècniques en la nostra Administració i oferint al nostre personal els mitjans de formació i de perfeccionament adients perquè puguin donar resposta adequada als nous requeriments que rebrà l'Administració pública amb la integració del nostre país a les comunitats europees.

Finalment, els informaré de dos projectes més, no ben bé equiparables als que acabo de relacionar, però que crec que tenen un interès especial. Són: el primer, que es nota —suposo que estaran d'acord en això— una doble carència d'informació en el camp autonòmic; d'informació sobre el que fa la Generalitat i d'informació, també, sobre el que fan la resta d'autonomies espanyoles. Se sol parlar dels problemes i conflictes de les diverses autonomies —tot sovint els diaris en van plens—, però rarament del que fan de positiu. I fan coses positives. Però tant o més greu és, encara, una altra carència: la carència d'informació sobre el funcionament de les autonomies i dels estats federals arreu del món.

La Generalitat crearà un Institut d'Estudis Autonòmics per treballar en aquests dos punts. I, en una línia que en un cert sentit és complementària del punt anterior, per un decret del mes de maig es va crear ja el Centre de Documentació de les Cultures de les Comunitats Autònomes, que ara posarem en funcionament.

Aquesta podria ser una relació molt més llarga, però no crec que fos pertinent allargar-la, però totes elles, totes les iniciatives, algunes d'elles ja engegades, de les quals els he parlat, corresponen al que en podríem dir el capítol de modernització i d'innovació. Els he fet aquesta relació en la part final del meu discurs, a través d'aquest paquet que —ho repeteixo— podria ser molt més ampli, molt més extens, perquè vegin la línia que procurarem que tingui l'actuació del Govern de la Generalitat. En tot cas —ho repeteixo— és una línia que va destinada a facilitar l'accés de Catalunya cap a la nova societat que està apareixent. És una política, aquesta, que no tindrà més fre que el que li puguin imposar les limitacions pressupostàries. Vostès ja s'han adonat que la gran majoria d'aquestes iniciatives o d'altres de semblants que puguin sorgir del Govern o del

mateix Parlament, necessiten per al seu finançament allò que n'hem dit —i per això n'hem parlat tanta estona— «l'efecte financer». Per tant, he de dir que no tindrà més fre que el que li puguin imposar, evidentment, les nostres limitacions d'imaginació, del que sigui, però, a més, les limitacions pressupostàries. Després de tot el que he dit, després de tot el que els he dit sobre el finançament autonòmic, em cal, absolutament, introduir aquesta clàusula cautelar.

Senyores i senyors Diputats, una bona manera de definir el que serà la política del Consell Executiu és dir que hi volem ser, en aquesta nova societat, en la qual jo personalment crec i que depèn del nostre esforç, però una part molt important ens vindrà portada i l'haurem d'assumir bé, en aquesta nova societat, hi volem ser.

L'expressió més exacta per resumir l'esperit del discurs que els he fet és que hi volem ser. Per això, necessitem la mobilització de totes les energies; per això, necessitem consolidar la cohesió del nostre poble, per això, necessitem jugar la carta de la innovació. I, per això —cal que els ho digui—, necessitem l'Estatut; és a dir, necessitem un component suficient, també, de societat política. Un Estatut de debò. Nosaltres som un país amb problemes, però som un país capaç de fer coses; som un país, com abans els deia, que vol jugar i que té capacitat per jugar. Confio que aquest cop ho podrem fer, ho podrem fer sense handicaps i que nosaltres —tots, tots els catalans— sabrem resoldre durant aquests anys que vénen els grans reptes que, com a nació i com a societat, tenim plantejats.

Senyor President, senyores i senyors Diputats, moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Acabada la intervenció del Molt Honorable senyor President de la Generalitat, caldrà suspendre aquesta sessió i prego que, en la seva assistència de demà mostrin la mateixa puntualitat que han mostrat avui, senyors i senyores Diputats, per la qual puntualitat els regracio. Demà tenim una jornada molt densa d'intervencions i de terminis. Per tant, aquesta puntualitat serà encara més necessària demà.

Moltes gràcies.

Se suspèn la sessió, que es reprendrà demà, a les nou trenta, dos quarts de deu.

(La sessió se suspèn a la una i nou minuts del migdia.)

Parlament de Catalunya
LLIBRE DEL CINQUANTENARI

CONTINGUT

A cura d'Ismael E. Pitarch

Prefaci del M. II. Sr. President del Parlament de Catalunya

Publicacions del Parlament de Catalunya

Barcelona, 1984.

432 pàgines.

ISBN 84-500-9786-X

Preu: 5.000 PTA

Llibre editat en commemoració del cinquantè aniversari de la restauració de la institució parlamentària a Catalunya. Cada capítol conté una extensa part documental (intervencions parlamentàries, lleis aprovades, etc.).

Més de 200 fotografies d'esdeveniments històrics i de l'interior del Palau del Parlament en aquella època. Per primera vegada, la foto i la biografia de cadascun dels 83 Diputats del Parlament elegit el 1932.

El llibre acaba amb la transcripció literal de la sessió extraordinària del Ple del Parlament tinguda el dia 14 de desembre de 1982 per commemorar la instauració del Parlament.

Prefaci del M. H. Sr. President del Parlament de Catalunya

CAPÍTOL I

LES ELECCIONS PER A CONSTITUIR EL PARLAMENT DE CATALUNYA

1. El període provisional de la Generalitat.
2. Les eleccions del 20 de novembre de 1932.
3. El sistema electoral.

CAPÍTOL II

ELS DIPUTATS

1. L'Estatut dels Diputats del Parlament.
2. Vuitanta-tres Diputats.

CAPÍTOL III

LA CONSTITUCIÓ DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

1. La Junta preparatòria.
2. La constitució provisional i la constitució definitiva del Parlament.
3. La durada i la dissolució del Parlament.

CAPÍTOL IV

ELS ÒRGANS DEL PARLAMENT

1. La Presidència i la Mesa del Parlament.
2. La Diputació Permanent.
3. Les Comissions.

CAPÍTOL V

EL FUNCIONAMENT DEL PARLAMENT

1. El Reglament Interior del Parlament.
2. Les sessions i els períodes de sessions.
3. Els quòrums i els sistemes de decisió.
4. Les fraccions o Grups parlamentaris.

CAPÍTOL VI

LA FUNCIO LEGISLATIVA

1. Les competències legislatives del Parlament de Catalunya.
2. El procediment legislatiu en el Parlament de Catalunya.
3. L'obra legislativa.
4. Algunes de les lleis més importants del Parlament de Catalunya: l'Estatut Interior de Catalunya, la Llei Municipal de Catalunya, la Llei del Tribunal de Cassació de Catalunya.

CAPÍTOL VII

CREACIÓ, MANTENIMENT I CONTROL DEL GOVERN

1. El president de la Generalitat.
2. La delegació de les funcions executives i el Conseller Primer.
3. El Consell Executiu.
4. La responsabilitat política del President de la Generalitat i del Consell Executiu.

5. La Presidència de Francesc Macià i els governs monocolors de l'Esquerra.

6. La Presidència de Lluís Companys i els governs de coalició.
7. L'existència d'una majoria parlamentària i governamental.

CAPÍTOL VIII

LA SUSPENSIO DEL PARLAMENT

1. Els Fets dels Sis d'Octubre.
2. La Llei de la República del 2 de gener de 1935.
3. La represa de l'activitat del Parlament de Catalunya.

CAPÍTOL IX

EL PARLAMENT DURANT LA GUERRA

1. La voluntat de mantenir un sistema democràtic.
2. Les relacions amb el Govern.

CAPÍTOL X

EL PARLAMENT EN LA MEMÒRIA DELS PROTAGONISTES

1. L'organització de la Justícia i el Tribunal de Cassació de Catalunya. *Josep Andreu i Abelló.*
2. La federació de municipis i la Llei Municipal de Catalunya. *Francesc Arnau i Cortina.*
3. La legislació sobre la cultura. *Xavier Casademunt i Arimany.*
4. La figura del Conseller Primer. *Joan Casanellas i Ibarz.*
5. El Parlament català durant la República. *Antoni Dot i Arxer.*
6. La legislació agrària. *Josep Folch i Folch.*
7. La voluntat d'Antoni Rovira i Virgili i el tacte de Joan Casanovas. *Miquel Guinart i Castellà.*
8. Els Governos de la Catalunya Autònoma. *Carles Pi i Sunyer.*
9. El successor de Francesc Macià. *Joan Sauret i Garcia.*
10. El Parlament i les comarques. *Francesc Viadiu i Vendrell.*
11. La legislació civil. *Gonçal Ivars i Mesequer.*

CAPÍTOL XI

COMMEMORACIÓ DEL CINQUANTENARI DE LA INSTAURACIÓ DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sessió extraordinària del Ple del Parlament del dia 14 de desembre de 1982. *Intervencions del M. II. Sr. Heribert Barrera, President del Parlament; del M. II. Sr. Jordi Pujol, President de la Generalitat; de l'I. Sr. Anton Cañellas, en nom del G. p. de Centristes; de l'I. Sr. Victor Torres, en nom del G. p. d'Esquerra Republicana; de l'I. Sr. Rafael Ribó, en nom del G. p. del PSUC; de l'I. Sr. Joan Reventós, en nom del G. Socialista i de l'I. Sr. Josep M. Ainaud, en nom del G. p. de Convergència i Unió. Lectura de la proposta de declaració del Parlament, amb motiu d'aquesta commemoració, a càrrec de l'I. Sr. Josep Andreu i Abelló.*

TAULA D'ABREVIATURES
BIBLIOGRAFIA